Tizenhatodik évfolyam. 179-ik szám.

ELŐFIZETÉS
HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hora ..... 2 korona.
VIDEKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hora ..... 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fil. minden következőnél 16 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.
KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-Társaság.
József főherczeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901. | FELELŐS SZERKESZTŐ: Stauber József. | Szerda, augusztus 7.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: A gönci programm.
Frigyes császárné halála.
Merész léghajósok.
A nagynéni megszökött.
Uti levelek.
Szelle fürdőre megy.
Letartóztatott színész.
Századosból — fegyenc.
Szilágyi Dezső Szelléről.
A tisztelendő ur orgonája.
A kegyelem után.
Tárca: Hivatás. Irta: Guy de Maupassant.
Csarnok: Két barát. Irta: Langenberg Miksa. Forditotta: Ritt Gyula.

A gönci programm.

Budapest, augusztus 6.

A magyar agráriusok feje, *Károlyi* Sándor gróf, a gönci választókhoz nyilt levelet intézett jelöltetése alkalmából s levelében a magyar agráriusok programmját foglalta össze több pontban, melyek élénk diszkussziót keltenek. A gróf e legujabb akcióját sokan szinte ugy adják elő, mintha a liberális párt alapelvei veszélyben forognának és mintha a volt nemzeti párt reakcionárius elemei elérkezettnek látnák az időt, hogy a szabadelvü párt ellen nyiltan állást foglaljanak.

Károlyi Sándor gróf személye kétségtelenül olyan, hogy törekvéseit és a nyilvánosságnak szánt nyilatkozatait nem szabad egészen ignorálni. Mint a legelőkelőbb főnemesi családok egyikének képviselője, mint rendkivül nagy vagyon birtokosa, mint számos szövetkezet teremtője s mint elismert jó gazda, kétségtelenül figyelmet érdemel, de tulságos fontosságot nem szabad neki tulajdonitani, ha nem akarunk hamis következtetésekhez jutni. Elméleteinek propagáló erejük soha sem lesz s akciói nem fognak mély barázdákat huzni a társadalomban, nemcsak azért, mert egyoldaluak, hanem főleg azért, mert nem lelkesedni képes nagy szivből, hanem hideg, az összeséget föl nem ölelő észből erednek.

Fogalmát a nobilis magatartásról a nemzeti kaszinóban bizonyosan kifogástalannak tartják, de az ő felfogása és a nemzet nagy többségének felfogása közt oly nagy különbség van, hogy azokat összeegyeztetni teljes lehetetlen. Ezért nemes származása, roppant gazdagsága s nem meddő tevékenysége dacára a legcsekélyebb népszerüséggel sem bir Károlyi Sándor gróf, és aki az ő korában Magyarországon nem népszerü, annak számára a sors nem rendelt nagy sikereket, az a nemzet fejlődésébe beavatkozni nem képes, egy nagy párt irányára, minő a szabadelvü párt, komoly befolyást nem gyakorolhat.

Azokat, kik velük született pesszimizmusban szenvednek, nyugtassa meg a hivatkozás arra a szerepre, melyet Károlyi Sándor gróf a volt nemzeti pártban játszott. Vezére volt-e ő a pártnak, és nem *Apponyi* Albert gróf és *Horánszky* Nándor vezetését követte-e párt? Már pedig a ki egy sokkal kisebb községben és sokkal kedvezőbb viszonyok közt nem volt képes döntő befolyást gyakorolni, attól többé nem kell félni, s ez áll a többi, immár a szabadelvü pártban levő, többékevésbé reakcionáriusnak tartott elemről is.

Egyátalán igen érdekes, figyelemreméltó és igen örvendetes tünet, hogy hazánkban nagyon kevesen merik magukat nyiltan reakcionáriusnak vallani. Még *Rakovszky* István, *Ugron* Gábor és az ártatlan *Molnár* Jenő, kiből két reakcionárius párt apródja lett, még ők sem ismerik el, hogy valóban reakcionáriusok, és szeretnék elhitetni, hogy ők az igazi liberálisok. Népünkre nagy befolyást csak az nyerhet, aki őszintén hódol a liberálizmusnak, nem egyoldalu és nem *szükkeblü*.

A gönci programm különben a szabadelvü párt leltárából vett pontokat foglal magában, vagy olyanokat, melyeket e pártnak nem kell visszautasitania. Ha Károlyi gróf az uzsora üldözését, a ruthénakció kiterjesztését, olyan árképződést, mely mellett a földmüvelési és ipari termelés jutalmazó, a létminimum adómentességét, szövetkezések elősegitését követeli, ugy hivatkozhatnak arra, hogy sem a kormány, sem a szabadelvü párt nem utasitotta vissza az ily követeléseket, sőt több esetben talán többet is tettek, mintsem az erőviszonyok megengedték. Különösen amit a szövetkezeti ügy előmozditására *Lukács* László és *Hegedüs* Sándor miniszterek tesznek, még a külföldön is

TÁRCA.

Hivatás.

Irta: **Guy de Maupassant.**

(Franciából.)

— Kedveskéim, mondá a grófnő, most már menjetek aludni.

A három gyermek készülni is kezdett engedelmesen; fölkeltek, odamentek a nagyanyjukhoz, s egymásutén megcsókolták.

Azután jóéjszakát kivántak a plébános urnak, aki, ma is, mint minden csütörtökön, a kastélyban ebédelt.

Mauduit abbé a három gyermek közül a két térdére ültetett egyet-egyet, s hosszu feketeruhás karjaival a két gyermek nyaka mögé nyulván, fejeiket atyai kézmozdulattal maga felé vonva, mindegyiknek homlokára egy-egy hosszu, gyengéd csókot nyomott.

Azután letette őket, és a három kis lény szépen elment; a fiucska elül, — a leánykák utána.

— Amint látszik, a plébános ur szereti a gyermekeket, szólalt meg a grófnő.

— Nagyon, asszonyom.

Az öreg hölgy tiszta szemeit a lelkészre emelte.

— És . . . a magányos élet sose volt terhére?

— De bizony; néha.

Elhallgatott, kissé gondolkozott, s aztán folytatta: Csakhogy a rendes élethez nem volt tehetségem. Nem arra születtem.

— Ugyan?

— On! jól tudom, mit beszélek. Papnak születtem és követtem is a hivatásomat.

A grófnő folyton a lelkészre nézett:

— Hát mondja csak, plébános ur, mi vitte rá, hogy mindenről lemondjon, ami velünk többiekkel megszeretteti az életet, ami vigasztal, támogat bennünket. Mi téritette el a nagy természetes utról, a házasságtól és család alapitástól? Hisz' ön nem rajongó, nem vakbuzgó, nincs is elkeseredve. Talán valami szomoru eset, valami bánat inditotta arra, hogy örök fogadalmat tegyen?

Mauduit abbé felkelt s közelebb ment a tüzhöz, aztán erős falusi cipőit a lángok felé nyujtogatta. Meglátszott, hogy nem igen akar felelni a kérdésekre.

Hatalmas termetü, fehérhaju aggastyán volt; Saint-Antoine-du-Rocher községét már husz év óta látta el a lelkiekkel. — A parasztok igy beszéltek róla: „Ez aztán a derék ember!"

A lelkész csakugyan derék ember volt; jóakaratu, nyájas, szelid és mindenekfölött bőkezü. Szent Márton módjára ő is kész lett volna köpönyegét két részre szakitani. Szivesen nevetett és a sirás is könnyen ment nála, akárcsak egy nőnél; a kemény falusi emberek szemében kissé vesztett is e miatt a becsülésből.

Az öreg Savilla grófnőnek fia és menye egymásután elhalálozván, három kis unokájával a Rocher-beli kastélyba vonult vissza, hogy majd ott neveli őket. A grófnő nagyon szerette a plébánost és mindig igy szólt róla: „Igazán csupa szív."

A plébános minden csütörtöki nap estéjét a kastély urnőjénél töltötte és a két öreg lényt őszinte, igaz barátság füzte össze. Szelid, egyszerü lelkek voltak mind a ketten, s annyira hasonlók, hogy a legtöbb dologban szinte beszéd nélkül is megértették egymást.

A hölgy tovább erősködött: — Ugyan plébános ur, gyónjon egyszer ön is.

A lelkésznek végre mégis csak megnyilott a lelke: — Nem olyan életre születtem, ismétlé, mint a legtöbb ember. Szerencsémre jókor észrevettem, és mindinkább meggyőződöm róla, hogy nem tévedtem.

Szülőim rövidárus kereskedéssel foglalkoztak Verdiers-ben, s eléggé gazdagok lévén, velem igen nagyravágyó terveik voltak. Nagyon fiatal voltam még, amikor nevelőintézetbe adtak. Az ilyen intézetben elzárják, elkülönitik a gyermekeket és az embereknek fogalmuk sincs róla, hogy a gyermek pusztán az elszigetelés miatt mennyit szenved. A gyengédség nélküli egyforma élet egyiknek nagyon megfelel, a másiknak rettenetes kinszenvedés. Az apró lények szive gyakran sokkal érzékenyebb,

Mai számunk 12 oldal.

komoly figyelmet kelt s éppen nem lehet keveselni.

A programm többi pontja Károlyi Sándor grófnak agrárius saját termése; de elveknek nem lehet azokat tekinteni. „Hathatós borvámok“ nem elv, hanem felfogás, melyet valaki gazdasági szükségletek felől táplál, és e tekintetben, ha döntésre kerül a dolog, bizonynyal a kormány is ott lesz, a hol a nemzet érdekei vannak. Általában pedig legkisebb okunk sincs az agrár irányzatoktól tartani, mert mint a választási előkészületek kétségtelenül bizonyitják, a szabadelvü párti jelöltek kilencvenkilenc százaléka a valódi liberalizmus zászlaja alá esküszik.

P. C.

Frigyes császárné halála.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 6.

A német császár ravatalon fekvő édes anyjának életéből a következő érdekes vonásokat ujitják fel:

Hogy trónörökösné korában annyira népszerü volt a poroszok között, azt első sorban demokrata érzésének köszönhette. Az udvari etikett teljes mellőzésével járt-kelt férjével és gyermekeivel, a viselkedése olyan volt, mint egy egyszerü polgárasszonyé, rábirta a férjét, hogy fiát nyilvános iskolákba küldje, a müvészekért rajongott és nagyon a szivén hordta a szegények sorsát. Ő volt az, ki Berlinben megalapitotta az első háztartási iskolát gyári munkásleányok kioktatására és nem volt az ritka látvány, hogy a trónörökösné az esti órákban megjelent a védnöksége alatt álló egyesületben és maga mutatta meg a munkásnőknek, hogyan kell elkésziteni ezt vagy azt az ételt. Csodálatos nyájasságával, mely a női jóság forrásából fakadt, mindenkit le tudott bilincselni, aki közelébe jutott és a berlini humor elnevezte „Englischer Engelnek“, ami „angol angyait“, de „angyali angyalt“ is jelent.

Bár a férjét végtelenül szerette, házassága még sem volt egészen boldog. *Frigyes Vilmos*, vagy amint később, rövid uralkodása alatt nevezték: III. *Frigyes* könnyüvérü, minden szépért rajongó férfiu volt, kinek szerelmes kalandjairól bőven regélt a berlini chronique amureuse. Hasonlitott ebben nagybátyjához, IV. *Frigyes Vilmos* királyhoz, kit „a trónon ülő troubadour“-nak neveztek el. *Viktória* trónörökösnében sok hajlandóság volt a féltékenységre és *Auguszta* császárné környezetében mindig akadt egynehány figyelmes lélek, ki gondoskodott róla, hogy au fait legyen férje legujabb hóditásáról.

Csak egyszer, csak egyetlen egyszer történt, hogy elragadta szenvedélyessége és kitört belőle a féltékeny asszony. Ez akkor történt, mikor egy hires szépségü berlini szinésznő nyakán megpillantotta azt az ékszert, melyről azt hitte, hogy a férje neki vásárolta. Ugy esett meg a dolog, hogy két nappal a születésnapja előtt bement férje dolgozószobájába annak távollétében és meglátott az asztalán egy gyönyörü nyakéket. Biztosra vette, hogy neki szól és boldogságtól repeső szivvel távozott, nehogy elrontsa a meglepetést. Azon az estén bál volt „bei Hof“ — igy nevezték azokat az udvarnál lefolyó mulatságokat, melyekre a magasabb polgári osztály is meghivót kapott. Egyszerre csak megpillantja a szinésznőt és nyakán az ékszert. Odahivatta magához és ugy, hogy a környezete is hallhatta, azt mondta neki fagyos hangon:

— Ilyen estélyekre nem szokás *hamis* ékszerrel eljönni.

— De fenség, — hebegett megriadva a szinésznő — ez az ékszer igazi, egészen biztosan tudom.

— Az nem lehet! Az igazi ékszert, mely ebben a kivitelben kizárólag az én számomra készült, még csak tegnap láttam a férjem asztalán.

Az a szinésznő ugy elpárolgott, hogy meg sem állott New-Yorkig. Ott sokáig hirdették föllépését azzal a reklámmal, hogy a nyakéket, melyet viisel, a német trónörökösné adta neki.

Egész asszonyi és hitvesi fenségében akkor tündökölt Viktória trónörökösné, mikor férje beteg lett és az orvosok rendeletéből Olaszhon enyhe ege alatt keresett bajának gyógyulást. Hivei könyörögtek neki, hogy maradlon Berlinben, mert öreg nagyon a császár és nem lehet tudni, mikor üresedik meg a trón. Jó volna, ha ilyen eshetőségre legalább ő védelmezné férje jogait, kit sokan ugy szeretnének odaállitani, mint aki már uralkodásra képtelen. De ő csak annyit mondott:

— Első sorban a férjemnek a felesége vagyok és csak azután a dicsőségének osztályosa.

El nem hagyta egy pillanatra sem. Vele küzdött, vele szenvedett és csodálatos önfeláldozással ápolta. Mégis, mikor hire jött, hogy I. *Vilmos* császár haldoklik, ő volt az, ki sürgette a hazatérést és bármennyire ellene voltak is az orvosok, keresztülvitte, hogy a maga is halálosan beteg trónörökös otthagyta San-Remot. Az egész uton az ölében tartotta a iejét, nem engedte, hogy más valaki ápolja, és mikor már csaknem leroskadt a fizikai megerőltetés miatt és könyörögtek neki, hogy tartson utközben pihenőt, azt válaszolta:

— Az én férjemnek, hacsak egy napig is, a Hohenzollernek trónjára kell ülnie. Azt akarom, hogy a neve, mint császáré, benne legyen Németország históriájában.

S folytatta életmeghosszabbitó, emberi erőt csaknem felülmuló tevékenységét ama kilencven, mártirsággal teljes nap alatt, melyet III. Frigyes császár töltött a trónon, mely inkább a szenvedések biborból szőtt párnája volt. Annyira vitte az önfeláldozásban, hogy Bismarcknak is, a kivel pedig nem igen rokonszenvezett, megbocsátott és maga kérte, bogy maradjon minden a régiben. A vaskancellár a beszélgetés után, melyet a beteg császár fuldokló köhögőrohamai szakitottak félbe, egészen megrendülve távozott és kimenőben azt mondta:

— Ez nem asszony, hanem földöntuli lény!

Csak akkor roskadt le, mikor hiábavalónak bizonyult minden életmeghosszabbitó müvészete és a ravatalra jutott az, ki életének nagy szerelme volt. Mint édesanyja, Viktória angol királynő, ő is lemondott ekkor az élet minden öröméről. Fölvette a *Frigyes császárné* nevet, hogy ezzel is jelezze, mennyire egy volt mindenben az elhunyttal. S azóta csak egyetlenegyszer szerepelt még az udvari polititában: mikor leányának szive szerelemre lobbant a dalias *Battenberg*, a későbbi bolgár fejedelem iránt, a saját fia pedig ellenezte ezt a házasságot. — Abban a küzdelemben kimerült minden ereje.

Belgrád, augusztus 6.

A Nordd. Allg. Ztg. külön kiadásban irja: Ritka jelentőségü fejedelemasszonyt

---

semmint hinnők és ha nagyon is korán vinnék el őket azoktól, akiket szeretnek, akkor érzékenységük tulságba fejlődhetik és könnyen beteges, veszedelmes rajongássá vállhat.

En sohasem játszogattam, mint más gyermekek; nem voltak pajtásaim, s avval töltöttem időmet, hogy otthonom után buslakodtam, éjjel folyton sirtam az ágyamban és mindig csak hazafelé emlékeztem, aprócseprő jelentéktelen dolgokon törtem a fejemet, melyek velem megtörténtek. Mindig azon járt az eszem, amit otthon hagytam magam után. Szép lassan oly érzékeny lettem, hogy a legcsekélyebb kellemetlenség is iszonyu erővel hatott reám.

Emellett folyton hallgatag és zárkózott volttam; nem volt bizalmas barátom, akivel őszintén beszélhettem volna. A lelki izgatottság észrevétlenül és biztosan haladt a maga utján. A gyermek idegei könnyen megfeszülnek; teljes békében kellene tartani őket, amig majdnem egészen kifejlődtek. De persze ki gondolná, nogy egyik-másik iskolás gyermek az igazságtalanul reá rótt büntetés-feladattól ép oly nagy fájdalmat érez, mint amilyet később egy jó barátja halálán érezne; aztán meg azt is ugyan ki tartaná számon, hogy némely fiatal lelkekben a legkisebb semmiség is rettentő felindulást tud felidézni és ezek a lelkek csakhamar megbetegszenek s igy nem gyógyulnak meg többé?

En is ilyen voltam; a bánkódásra való hajlam oly erősen kifejlődött bennem, hogy egész létem valóságos vértanuság volt.

Nem szóltam róla senkinek, de lassankint oly érzékeny lettem, hogy a lelkem az eleven sebhez hasonlitott. Ami csak hozzáért, kimondhatatlan kinokat okozott és kegyetlen pusztitást vitt végbe bennem. Boldog, akiket a közönyösség és sztoikus nyugalom vértjével lát el a természet!

Igy lettem tizenhat esztendős. Mindentől szenvedni tudtam, aminek aztán valami határtalan félénkség lett az eredménye. Ereztem, hogy a véletlennek és a sorsnak minden támadása ellen védtelen vagyok és igy minden közeledéstől kimondhatatlanul rettegem. Folytonos aggodalomban éltem, mintha szüntelenül valami ismeretlen szerencsétlenség fenyegetne, amely váratlanul rámszakadhat. A nyilvánosság előtt nem mertem se beszélni, se valamit tenni. Az az érzésem volt, hogy az élet csata, egy rémitő küzdelem, melyben iszonyatos csapásokat, fájdalmas, halálos sebeket osztogatnak. Az emberek rendesen a holnapnak szóló boldog reményt táplálják magukban, rajtam pedig e helyett csak arra volt vágyam, hogy elrejtőzzem, kikerüljem ezt a harcot, melyben legyőznének és megölnének.

Tanulmányaim végeztével hat hónap szabadságot adtak, hogy időm legyen pályát választani. Szemeimet egy igen egyszerü eset nyitotta fel; megmutatta, mily beteg a lelkem, megértette velem a veszedelmet, és arra inditott, hogy megfussak elöle.

Verdiers egy kis városka, melyet sikságok és erdőségek vesznek körül. Szülőim háza a főutcában állott. Napjaimat most távol töltöttem e laktól, mely után oly nagyon bánkódtam, oly nagyon kivánkoztam. Almok éb edtek föl bennem, s egyedül sétáltam a mezőkön, hogy elszálljanak tőlem.

Atyámat, anyámat csak az üzlet s az én jövőm foglalkoztatta; nem is beszéltek másról, csak a terveikről, a melyeknek én voltam a középpontja. Pozitiv, gyakorlati emberek módjára szerettek, sokkal inkább az eszükkel, mint a szivükkel; engem meg, a gondolataim érdekeltek s örökös nyugtalanságtól reszkettem.

Egy este egy nagy séta után hosszu léptekkel igyekeztem hazefelé, amint egyszerre egy kutyát látok magam felé futni. Vörös vizsla volt, hosszufülü, nagyon sovány állat.

— Tiz lépésre tőlem megállt. En is megálltam. A kutya pedig elkezdte a farkát csóválni, s egész testét élénk hullámokba görbitve, apró lépésekkel közeledett felém; lereszkedett a lábaira, mintha esdekelne, s fejét szeliden meglóbázta. Hivogatni kezdtem, mire ő oly alázatos, oly szomoru, oly könyörgő tartással kezdett előbbre csuszni, hogy szinte könyek tolultak a szemeimbe. Feléje mentem, de a kutya tova szökött, aztán visszajött, én pedig féltérdre ereszkedve csalogattam-hivogattam. Végre el tudtam érni a kezemmel és végtelen óvatosan, végtelen nyájassággal simogatni kezdtem.

A kutya nekibátorodott; apránkint fölemelkedett, lábait vállaimra tette és arcomat nyalogatta. Aztán velem jött hazáig.

Ő volt a legelső lény, amelyet szenvedélyesen szerettem, mert viszonozta a gyengédségemet. Vonzalmam az állat iránt bizonyára

vesztettünk *Frigyes* császárné halálával. Gyermekei neveléséről való anyai gondoskodás, a jótékonyság minden ágában való fáradhatatlan tevékenység, a müvészet és tudomány iránt való élénk érdeklődés teszi teljessé annak a nőnek a képét, a ki rangjánál és születésénél fogva, de szelleménél fogva is a kulturélet legmagasabb fokán állott. Nagy lelkierejével, a melylyel gyógyithatatlan betegségét viselte, igaz társa volt annak a német hősnek, a ki szenvedései és tettei révén örökké fog élni a német nép szivében. Frigyes császárné neve élni fog azok között a nagy fejedelemasszonyok között, a kik a Hohenzollernek trónját értesitették.

Berlin, augusztus 6.

A lapok tisztelettel és rokonszenvesen emlékeznek meg *Frigyes* császárnéról, kiemelve kiváló jellemét, energiáját és rendkivüli szellemi képességeit.

Berlin, augusztus 6.

II. Vilmos császárhoz a világ összes uralkodói meleghangu részvéttáviratokat intéztek. *Frigyes* császárné halálát veserák okozta.

Berlin, augusztus 6.

A Reichsanzeiger külön kiadása *Vilmos* császár egy rendeletét közli, melyben *Frigyes* császárné halála miatt hat heti általános gyászt rendel el. A gyász tartama alatt sem zene, sem mulatság nem lesz. A haláleset miatt megváltoztatják azon ünnepségek sorrendjét is, melyeket a hazatérő *Waldersee* gróf tiszteletére akartak tartani.

TÁVIRATOK.

A német vámok.

Berlin, augusztus 6. Parlamenti körökben azt tartják, hogy a birodalmi gyülés a vámtarifa-javaslatot nem fogja megszavazni. Csak a konzervativek és az agráriusok pártolják a javaslatot. A szociáldemokraták különben obsrukcióval is fenyegettek, a minek sikere a 946 tételből álló javaslat tárgyalásából csaknem bizonyosra vehető.

A lembergi zavargás.

Lemberg, augusztus 6. A munkanélküliek április 29-iki és május 2-iki zavargásaiból kifolyólag 26 embert vád alá helyeztek idegen tulajdon megrongálása miatt. Ma kezdődött ebben az ügyben a főtárgyalás.

A délafrikai háboru.

London, augusztus 6. *Kitchener* azt táviratozza, hogy az oranjei menedék-táborban tett szemleutja alatt a kroonstadi táborban lévő férfiak nagyon lojális feliratot adtak neki át. A békemozgalom gyorsan terjed valamennyi táborban. A táborokban lakó emberek teljesen meg vannak elégedve mindennel, a mit Anglia értök tett.

Merész léghajósok.

(Léghajóval a Középtengeren keresztül.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 6.

Henry de la Vaulx gróf neve a léghajósok között igen előkelő helyet foglal el, de még hiresebbé lesz most, ha terve sikerülni fog, tudniillik, hogy *Toulonból* kiindulva, a közép tenger fölött *Algirba* léghajózzék.

A terv már a megvalósulás stádiumában van. A fiatal gróf a napokban Toulonban üdözött s megtette a légi utazáshoz az előkészületeket.

A léggömb a hajóval együtt Párisban készült s jelenleg Maurice *Malletnál*, a készitőjénél fekszik Montmartben. Mallet volt az, ki a grófot a léghajózás mesterségébe bevezette, s hogy jó mester volt, azt a gróf mostani merész vállalkozásával bebizonyitja.

Toulonban már épitik a csarnokot, melyben a léggömböt a légszálláshoz elő fogják készitení.

A csarnok harminc méter magas és husz méter széles lesz.

Gróf Vaulxt utazásában négy barátja fogja kisérni: *Tapissiér* és *Genty* léghajós tisztek, *Hervé* mérnök és *Castillon de Saint* Viktor gróf. Hervé mérnök egy saját találmányu készüléket is visz magával, melylyel a gömböt részben kormányozni lehet.

A légi utazók harminchat postagalambot visznek magukkal. A galambok különböző fajtájuak. Vannak közöttük ugynevezett nehéz galambok, amelyek hosszabb utat képesek megtenni. Vannak azután könnyü galambok, melyek óránkint száz kilométert repülnek, de csak rövid ideig.

A galambokat három hó óta *Naudin* galambtenyésztő neveli. A hajóból négyes-ötös csoportokban fogják őket utnak bocsátani. A galambok a következő állomásokra vannak trenirozva: Marseille, Toulon, Calvi, Balear szigetek, Tunis, Algir és Philippeville. Szóval a galamboknak az a kötelességük lesz, hogy a betanitott állomásokra levelet vigyenek a léghajóból.

Gróf de la Vaulx reméli, hogy a felszállás augusztus hó végén vagy legkésőbb szeptember hó elején megtörténhetik. Szándéka az utazást teli holdnál megkezdeni. Az esetben, ha a hajót nagy vihar érné utól, utját a lehetőség szerint Korzikán, Szardinában, vagy a Baleorokon megszakitja.

A francia tengerészeti miniszter meghagyta a tauloni várparancsnoknak, hogy a léggömböt több gőzhajó kisérje utjában a tenger szinén, az esetre, ha valami baj érné a léggömböt a tenger fölött, hogy a katasztrófát még ideje korán megakadályozhassák.

A nagynéni megszökött.

— Veszedelmes szélhámosnő. —

Arad, augusztus 6.

Egy szatmármegyei kis községben otromba módon csapott be egy uri családot egy szélhámos. A mult napokban beállitott egy uri ember házába egy választékosan öltözött asszony, s azt mondta, hogy a főispán özvegye, a kocsiját visszaküldte a falu végéről, mert nemsokára utána fog jönni az unokaöcscse, aki vasuti főember, s aki a házi kisasszonynyal Debrecenből hazajöttében megismerkedett a vonaton. Őt (a vendégül jött asszonyt) fölkérte, hogy jöjjön el háztüznézőbe, mert ha az a leány nem lehet az övé, ő főbelövi magát. Azért hát ha ki nem lökik, ő itt marad, hogy megismerkedjen a családdal, mert nem szeretné mindenféle családdal rokonságba hozni a kedves öcscsét.

A család szivesen fogadta s magyaros vendégszeretettel örült a vendégnek, mert a „nagy-

---

tulhajtott volt, és nevetséges. Ugy rémlett előttem, hogy testvérek vagyunk, csak ugy tévedtünk a földre, s mindegyikünk egyformán védtelen és magánosan álló. A kutya nem hagyott el többé, ágyam mellett aludt, szülőim boszusságára az asztalnál evett és magányos sétáimra mindig utánam jött.

Gyakran megállottam egy-egy árok partján, s leültem a fübe. Sam azonnal hozzám futott, lefeküdt vagy mellém, vagy a térdeimre, s aztán orra hegyével emelgetni kezdte a kezemet, hogy no, simogassam már meg.

Junius vége felé történt egy napon, hogy a Saint-Pierre-de-Chavrol felé vivő országuton mendegéltünk, amint Ravereau irányából felénk látom jönni a postakocsit. A sárgaszinü szekrényt, melynek imperiáját fekete bőrsisak boritá, négy ló röpitette az országuton. A kocsis pattogott az ostorával; a nehéz kocsi kerekei alatt porfelhő kerekedett, s aztán mögötte terjengett, mint egy igazi felhő.

Sam hozzám akart futni és talán megijedt a robogástól, elég az hozzá, amint egész közelünkbe ért a kocsi, hirtelen eléje rohant. Az egyik ló megrugta a kutyát; láttam, hogy meghempereg, a földön, felugrik, megint visszaesik mind a négy lábára, aztán az egész kocsi kettőt nagyot zökkent, s aztán láttam, hogy valami fetreng mögötte az ut porában. Kutyám, mintha kettőbe vágódott volna: megtépett hasából bugyborékoló vérrel vegyest minden belső részei kitolakodtak. Megpróbált felkelni, tova futni, de csak az első két lábát tudta még mozgatni, s a földet kaparta velök, mintha lyukat akarta volna vájni, hátulsó két lába halott volt már. Fájdalomtól őrülten, iszonyatosan orditott.

Nehány perc mulva meghalt. Hogy én mit éreztem és mit szenvedtem, azt nem is tudom kimondani. Egy álló hónapig a szobát őriztem az eset után.

Atyám nagyon haragudott, hogy ilyen csekélységért ennyire oda vagyok. Egy este dühösen kifakadt: Hát majd akkor mit fogsz tenni, ha igazi bánatod lesz, ha nődet gyermekeidet veszited! Ugyan, hogy lehetsz már ily ostoba!

Ez a mondás megmaradt fejemben, s folyton eszemben van: „Hát majd akkor mit fogsz tenni, ha igazi bánatod lesz, ha nődet, gyermekeidet veszited!“

És akkor kezdtem tisztán látni a magam lelkébe. Megértettem, hogy a hétköznapi apróceprő nyomoruságok miért hatnak reám oly erővel, mint a valóságos végpusztulás; ugy voltam alkotva, hogy nekem rettenetes szenvedéseket okoz minden, beteges érzékenységem minden fájdalmas benyomást megszázoroz, ugy, hogy kegyetlenül félek az élettől. Szenvedély, nagyravágyás, nem volt bennem elhatároztam hát, hogy a lehetséges örömeket feláldozom a biztos fájdalmaknak. A lét rövid mondám, magamban, s mások szolgálatában fogom eltölteni; enyhitem a bajaikat, s örvendezni fogok a szerencséjükön Közvetlenül nem érzek majd se örömet, se bánatot, s a felindulások gyengülten fognak érinteni.

Ha tudná, asszonyom, hogy még igy is hogyan kinoz, öldököl a nyomoruság! Pedig ami különben elviselhetlen szenvedést okozott volna, igy csak könyörületre, szánakozásra indit.

Minden pillanatban szenvedésekre bukkanok, de ha a tulajdon szivemre esnének, nem birnám el őket. Ha egy gyermekem halálát látnám, magam is meghalnék. És mind e mellett folyton valami homályos, de igen erős félelmet érzek, ugy hogy minden nap retzketek s mikor a levélhordó a szobámban lép, pedig most már nincs mitől félnem többé.

Mauduit abbé elhallgatott. A tüzet nézte a nagy kandallóban, mintha titkos dolgokat akarna látni a lángokban, mintha azt akarta volna látni, hogy ugyan micsoda ismeretlen oldalai vannak a létnek, melyet ő is élhetett volna, ha nem félne annyira a szenvedéstől. Aztán halkabban mondta:

— Igazam volt. Én nem vagyok való e világra.

A grófnő nem szólt semmit; végre hosszu hallgatás után ezt a kijelentést tette: „Nekem, ha nem volnának meg az unokáim, azt hiszem, nem volna bátorságom tovább élni.“

És a plébános hallgatva kelt fel. Egy szót sem szólott többé.

A cselédek aludtak már a konyhában; a grófnő maga vezette a lelkészt a kertre nyiló ajtóig és utána nézett a magas lassu árnynak, melyen a sötét éjszakában egy lámpa fénye rezgett.

Aztán visszaült a kandallója elé és sok mindenre gondolt, amikre fiatal korában nem gondol az ember.

néni" állitása szerint tizenketten vannak testvérek. Másnap estére lakomát rendeztek, mert akkorára volt jelezve a vendégek érkezése. Ezek azonban csak nem érkeztek, mire másnap délután a vendég, ki egy nap alatt az idősebb családtagokkal barátságot kötött, az ifjabbakat pedig egész kordialiter letegezte, a háziurtól kocsit kért, hogy a szomszéd városba mehessen és sürgönyözhessen, hogy siessenek. Estefelé meg is jött a válaszszal, melyben azt sürgönyzik vissza nekik, hogy fontos dolgaik miatt csak pár nap mulva jöhetnek, addig is csókolják az egész családot. Időközben aztán az egész atyafiságot, akik a közelebbi falukban laktak, mind ünnepélyesen meghivták a harmadnap tartandó ünnepélyes találkozásra.

De a jelzett időre sem érkeztek, amit holmi vonatról való lekésésnek tulajdonitottak, s másnap annál nagyobb izgalommal várták a háztüznézőket. De a vendégek csak nem jöttek, sőt még a „nagynéni" *is eltünt*, miután a házi kisasszony vonakodott őt sétájára elkisérni. Mivel hasztalan várták mind a leendő, mind a volt vendéget, rájöttek, hogy be vannak csapva s mig a követek az ünnepélyre siető rokonságot téritették vissza, nagyrészt feleutból, a házigazda sietett feljelenteni a szédelgőt, kinek *körözését el is rendelték*. Most emlékeztek már rá, hogy sokszor mily gyanusan viselkedett, sőt hogy az utolsó sétájára állitólagosan gyomorcseppes üvegcséit magában rejlő ridiküljét is elvitte, amely azonban szokatlanul duzzadt volt . . .

Hogy miket vihetett magával, azt még nem tudják, bár már most is felfedezték különböző ezüsttárgyak hiányát. Mivel a falubeli urak vagyoni állapotáról tájékozottságot árult el kérdezősködéseiben s szorgosan kérdezgette a helyi, sőt lakási viszonyokat, s mivel egy ottfelejtett kis pakjában a szállásadó ház tervrajzát, az ajtók merre s mikénti nyilását, a kulcsok lerajzolását, illetőleg leirását s az vagyonosabb emberek viszonyait feltüntető jegyzéket találtak, erős a gyanu, hogy valami tervezett rablás kikémlése volt a cél.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A szinház müsora:

Szerda: Szép Helena, operette. Kovács Mihály vendégfellépésével.
Csütörtök: A tánc. Az Urania tudományos szinház előadása.
Péntek: Szünet
Szombat: Modell, operette.

San-Toy.

— Kovács Mihály vendégszereplése. —

Nagyon régen nem talált a közönség élvezetet a szinházban és azért szinte megostromolta ma a pénztárt, hogy gyönyörködjék *Kovács* Mihály egyik legjobb szerepében, melyről a szinházi sajtó annak idején áradozott a dicsérettől.

Ugy találtuk, hogy teljesen igaza volt akkor, amidőn Kovácsot legkitünőbb komikusaink egyikének tartotta. Csu-Li szerepében annyi eredetiséget, oly sok humort fejez ki, hogy a közönség folyton mulat, mosolyog és jóizüen nevet rajta.

San-Toy operettnek szövege, és igy Csu-Li szerepének szövege is meglehetősen unalmas, szellemtelen és untató. Annál nagyobb tehát Kovácsnak érdeme, hogy ezzel a silány szöveggel is oly nagy hatást tudott elérni. A harmadik felvonásban ügyes kupléi felvillanyozták a közönséget és nem volt vége a tapsnak.

A többi szereplőket már ösmerjük. A mai előadás azt a benyomást szerezte nekünk, hogy a nyári szinidő alatt sem nem tanultak, sem nem felejtettek el semmit.

Felhő Rózsi élénk játékával, kedves énekével szintén sok tapsot és kihivást aratott.

Tomcsányi Russi ugyancsak ügyesen játszotta és lejtette a szobaleány szerepét. Amily elismerést érdemelnek *Mányai* Aranka, *Árkossy*. *Szabó* Laci és a ballet, épp annyira megrovandó a kar, amely ma szinte ambiciót helyezett abba, hogy lehetőleg hamisan énekeljen.

—

— **Kovács Mihály bucsufellépte.** Offenbach mester rég nem hallott pajkos, szép melódiái csendülnek meg holnap este a nyári szinházban és Menelans király, akit *Kovács* Mihály személyesit, be fogja mutatni a felszarvazott férjek mulatságos figuráját. Kovács Mihálynak, ki mai szereplésével egy csapásra megnyerte a közönség rokonszenvét, ez lesz a bucsu-fellépte. A *Szép Heléna* szereposztása következő: Heléna *Mányai* Aranka, Orestes *Tomcsányi* Russi, Clitemnestra *Tolnayné*, Menelaus *Kovács* Mihály, Calchus *Fenyéri*, Agamemnon *Árkosy*, Achilles *Cakó*, Ajaxok *Szaday* és *Nemes*, Páris *Boda*.

* **A model.** A szombati premier a szezon egyik legsikerültebb szinházi estjének igérkezik. A vezetőség különös gondot fordit arra, hogy ugy az előadás, mint a kiállitás mintaszerü legyen. Az első felvonás egy olasz városban játszik s ennek képét egytől egyig praktikábilis házakból állitják össze. A második felvonás kert-diszlete igazi látványosság, nemkülönben a harmadik felvonás patakmenti tájképe. Az előadást kipróbált hatásu betétszámok és táncok élénkitik, ilyenek a Csók-kettős (*Felhő*, *Rubos*). Dal a kis Tenról (*Tomcsányi*), *Polgár és Rubos* kupléi, *Felhő* Rózsi szerpentin tánca és az élőképek táncközei. Hogy az élőképek és a pár pillanatig látható Model kellő plasztikával legyenek bemutathatók, Felhő Rózsi naponkint kosztümben próbál, ami bizony még a legöregebb szinházi diszitőt is felvillanyozza. Rubos rendező és *Békésy* karnagy ambicióval munkálnak a darab sikerén, amiben a szinháznál nagyon biznak.

* **Az Uránia.** A csütörtöki *Tánc* bemutatójára nagyban készülnek a szinháznál. Naponkint világitási próbákat tartanak, hogy a vetitett képek és mozgófényképek tökéletesek legyenek. A darabban előforduló 200 kép bemutatja a koreografiának fejlődését a legrégibb kortól egész a jelenig. Az ujabb mozgófényképek közül különösen érdekesek lesznek *Blaha* és *Kiss* Mihály csárdása, Lányi Géza zenéje mellett, valamint a *Fedák* Sári japán tánca és az opera balettjének gavotja és menuetje.

* **Réthy Laura Pozsonyban.** Mint a szinészek ujságja jelenti, *R. Réthy* Laura, a kitünő énekesnő, a jövő szezonra Pozsonyba szerződött *Relle* Iván igazgatóhoz.

Uti levelek.

Irta: **Colomanus.**

Salzburg, augusztus 5.

II.

Még csak most vagyunk nyári utazásunk elején és már el vagyok keseredve. Mondhatom, hogy a világon ember még olyan csizmadiákat nem fogott, mint én, mikor a direktort és Répai doktort utitársakul fogtam. Hiszen ezek — — várjon csak szerkesztő Uram, egy kis adomával fogom őket legjobban jellemezhetni.

Egy aradi fiskálishoz beállitott egy régi ismerőse azzal, hogy perelje be azonnal az ő sógorát, mert az öt év óta tartozik neki és nem akar fizetni.

A fiskális megnyugtatta, hogy ne perelje a sógort, utóvégre nem szép dolog, ha rokonok egymás között perelnek, majd megpróbálja ő békés uton az ügyet rendezni.

— Mit? békés uton? — mondja a haragos hitelező — hát nem ismeri ügyvéd ur a sógoromat?

— Már hogyne ismerném?

— Ha igy beszél, akkor nem ismeri, mert az egy betyár, egy tolvaj, egy csaló, egy rabló, egy gyilkos, egyszóval egy valóságos fiskális.

Hát kedves szerkesztőm, ilyenek az én uti társaim.

A direktort ugy ismeri mindenki, én is ugy ismertem, mint egy derék, szivélyes, előzékeny, jószivü, kedélyes embert, aki semmi jónak nem az elrontója, aki érti a tréfát és maga is szereti a tréfát. Az is igaz, hogy a hivatalában szigoru, a pontosság, a rend mintaképe, ott nem ért tréfát, ott ő rettenetes azokkal szemben, akik nem felelnek meg hivatásuknak és kötelezettségüknek. Hát ez rendjén is van, ezért csak elismerés illeti őt.

Most hallgassa meg szerkesztő uram, hogy jártam vele már Salzburgban.

Ugy volt tervezve, hogy korán reggel felrándulunk a Geiszbergre. Ez gyönyörü ut és remek kilátás jutalmazza meg a kirándulás fáradalmait.

Hat órakor reggel már talpon voltunk. A kocsi ott állott a szálló előtt, hogy kivigyen a fogas kerekü vasut indóházához.

Csak látta volna azt az előzékenységet, azt a szivességet, mellyel a direktor a hölgyek és különösen én irántam viseltetett. Az asszonyok a szó szoros értelmében el voltak tőle ragadtatva. Én magam is fenszóval kináltam őt, a mitől ő eddig még ki nem magyarázható okból nagyon fázott. A vidék valóságos poétává tette, rajongott a természetért és ugy verselt, ahogy egy keményitőgyárnak egy igazgatója sem a világ, illetve a keményitő megteremtése óta.

— Nézd Lajoskám lent a völgyet, a csendesen hullámzó tavat és körülötte az égbenyuló nagy hegyeket.

— Igen, óh igen! Ha ezt a vidéket nézem, read, én aranyos feleségem, kell gondolnom, ily édes, ily fenséges vagy te is.

A direktorné elpirult és gyengéden megütötte a legyezőjével.

— Mit szólsz a sürü, árnyas erdőséghez itt közelünkben? — kérdeztem a dusan zöldelő erdőség felé mutatva.

— Oh igen, ilyennek képzelem én a barátokat és téged is kedves Colomanusom, kiknek barátsága édes árnyékában megpihenhet az ember annyiszor hányatott lelke.

Erre már csakugyan megpusziltam a direktort.

Két órai vándorlás után megpihentünk a hegy csucsán levő vendéglőben, a honnan páratlan kilátás kinálkozik.

— Mit szólsz a távoli Alpesekhez, Lajoskám?

— Ne járjon a szád, te ló!

— Micsoda?

— Hát igaz is, te barom! Hát az is valami? Ilyen van bármilyen jégveremben is, még külömb is ott a jég egy rakáson, marha!

— De Lajoskám! — mondja a felesége.

— Hallgas! Talán neked tetszik az? Az a szemétdomb?

— Az erdő? A barátság édes symboluma? — kérdeztem én meglepetve.

— Barátok? Mind bestiák vagytok, a kik édesek, hogy meglophassatok, megcsalhassatok, bitangok!

No szépen vagyunk, gondolám és fejcsóválva fordultam a direktornéhoz, hogy mi baja van a direktornak? A direktorné legyezőjével eltakarta arcát és titkolódzva ezt sugta nekem:

— Ne hallgasson most rá. Nézze meg hány óra van!

— Nyolc óra elmult!

— Most kezdődik nála a hivatalos óra. Tetszik tudni, ugy képzeli, hogy a hivatalaan van.

Erre a felvilágositásra szepegve bátorkodtam kérdezni, hogy meddig tart nála a hivatalos óra.

— Pont tizenkettőig!

No hát 12-ig egy szót sem váltottam vele. Akkorára leértünk ismét Salzburgba és az angol kertbe mentünk ebédelni. Ott már megint olyan édes volt, mint 8 óra előtt.

Ebéd után egy kis alsóst játszottunk, mialatt

az asszonyok lepihentek. A direktor nagyon kedélyes volt, csupa tréfa, csupa jó adoma. Minél több rolt a kontra, annál jobban mulattunk. Végre a direktor vette fel a játékot és mint első, kimondja a kasszát és az ultimot és azután kijátszott. Erre én kedélyesen igy kezdem a szót:

— Hát édes kedves Lajosom, miután olyan kedélyesen együtt vagyunk, vagyok olyan bátor és bemondom: vannak! Kontra játék! Kontra kassza!

— Barom! Bestia!

— Jézus Mária! — kiáltok fel. Már *három óra* volna? — Ezzel eldobtam a kártyát és rohamba szaladtam fel a szobámba.

A feleségem felijedt délutáni álmából és remegve kérdezte tőlem, mi a bajom.

— Kezdődött a direktornak a hivatalos órája!

— Bujjunk el — kiáltott fel a feleségem — és hirtelen ránk zárta az ajtót. Ott a szobámban kuporogva vártuk meg a hat órát. Ekkor kopogás hallatszott az ajtón!

— Ki az? Kérdeztük reszketve.

— Mit csinálsz édes Colomanusom? Gyertek menjünk, kirándulunk Helbbrunnba. Megnézzük ott a világhirü szökőkutakat, ott oly isteni, oly szép minden!

A direktor volt.

Érti már most édes szerkesztőm, hogy miért fogtam csizmadiát a direktorban. De ma már minden rendjén van. Állitólag csak 8 napig tart ez az állapot, akkorára teljesen elfelejti a hivatalt, a hivatalos órákat és a hivatalos hangot. Holnap lesz a nyolcadik nap, ekkor már Herrenchienzeeben leszünk és ott zavartalanul fogjuk csodálhatni II. Lajos bajor király tündérpalotáját és ezentul Svájcnak minden gyönyörüségét.

Ami pedig Répai testvért illeti, arról majd a következő levelemben bővebben fogok beszámolni.

Szelle fürdőre megy.

(Szilágyi a Kormos-ügy áldozata?)

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Arad, augusztus 6.

Szelle József ugy látszik nem akarja itt Aradon bevárni azt a napot, melyen hirhedt lakásán megjelenik a végrehajtó néhány városi rendőr kiséretében, hogy butorait elszállitsa egy bérelt helyiségbe, a hol azokat előreláthatólag nagy vevőközönség jelenlétében el fogják árverezni. Szelle ugyanis most hirtelen valami betegséget érez, a melyet okvetlenül fürdőhelyen kell kigyógyitania.

De minthogy Szelle nem hagyhatja itt a várost olyan könnyen, mert többféle törvényes kötelék, jobban mondva paragrafus köti őt Aradhoz, egy helybeli orvossal olyan betegségi bizonyitványt fog magának kiállittatni, melyből kiviláglik, hogy Szellének okvetlen szüksége van egészségének helyreállitása végett nehány heti üdülésre. Igaznak bizonyult tehát az a hiradásunk, hogy Szellét családja el akarja távolitani arra az időre, mig itt butorait elárverezik.

Az orvosi bizonyitványt aztán benyujtják *Pogonyi* Nándor biróhoz, aki *Schartner* Sándor drt. helyettesiti a csődbiztosságban. Nem tudjuk, hogy a csődbiztos helyt fog-e adni Szelle kérelmének, de annyi bizonyos, hogy a butor elszállitása az esetben, ha Szellét elbocsátják fürdőre, minden kinosabb incidens nélkül fog lefolyni, a mi nem történik meg akkor, ha Szelle itt maradna.

A városban egy idő óta egy különös hir jár. Azt mondják, hogy *Szilágyi* Dezsőt *Kormos* Adolf kuriai biró kérte sürgönyileg Budapestre. Szilágyi állitólag engedett volna a meghivásnak és lejött Karlsbadból Budapestre, a hol aztán utolérte a halál.

Hogy mi igaz ebből, nem tudjuk. Kósza hirek szerint Kormos Adolf a Szilágyi Dezső protekciója folytán lett kuriai biró. Ő terjesztette fel a királyhoz a kineveztetésre.

A váltókat *Kertész* csődtömeggondnok most már mind beperelte. Szelle most ugy itt Aradon, hol a váltók egy részét beperesitették, mint Budapesten, a hol szintén pereltek váltókat, kifogásokkal támadja meg ezt az eljárást.

TANUGY.

(—) **Uj állami tanitók.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Szabó* Szeréna okleveles tanitónőt a világosi állami elemi népiskolához rendes tanitónővé kinevezte. *Fetzer* Ferenc puszta-nagy-daádi állami elemi iskolai tanitót a *zimbrói* állami elemi iskolához, *Dörner* Rezső dombhátu állami elemi iskolai tanitót a *siklósi* állami ellemi iskolához áthelyezte, továbbá, *Miletich* József és *Tari* Anna okleveles tanitót, illetve tanitónőt, ugyancsak a *siklósi* állami ellemi iskolához rendes tanitóvá, illetve tanitónővé kinevezte.

Letartóztatott szinész.

(Lopás gyanuja alatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Arad, augusztus 6.

Győrszigetnek vasárnap óta kinos szenzációja van: a nehány nap óta ott időző szintársulat egyik tagját, *Lomnicy* Bélát, a csendőrség lopás gyanuja alatt letartóztatta. Az eset eléggé rejtélyes előzményei a következők:

Vay báró huszárhadnagy lovat akart Győrött vásárolni s nagyobb pénzösszeggel ment be a városba. Szombaton este a győrszigeti arénában volt, előadás után pedig szinésztársaságban vacsorált. Lomnicy Béla, a társulat hősszerelmese maradt vele egész éjjel.

Reggel a hadnagy arra a kellemetlen felfedezésre jutott, hogy tárcaja, a melyben 440 korona készpénz, 3000 korona értékü papir és irományok voltak és arany órája lánccal együtt hiányzik. Jelentést tett a rendőrségnél és előadta, hogy egész éjjel kivel volt, minthogy azonban Lomnicy Győrszigetben lakik, a rendőrség nem vállalkozott a nyomozásra. Annyit mégis megállapitott, hogy a késő éjjeli órákban a károsult kisérőjével a Kisfaludy kávéház előtt állt, egymással beszéltek, miközben egy csomag esett a földre. A közelben állt rendőr látta ezt, oda ment és felvette a csomagot, a mely bankjegyekből állt s megkérdezte, hogy kié az? Lomnicy vette át a magáé gyanánt és eltette.

A rendőrségnél nyert felvilágositás után Vay báró egy önkéntessel és a csendőrséggel átment Lomnicyhoz Győrszigetbe s kérdőre vonta. Gavalléros őszinteséggel kijelentette, hogy semmi bántódása sem lesz, ha meg is tévedett, akkor sem, ha a pénz már nincs meg, csak az irományait adja elő. Lomnicy tiltakozott a vád ellen, de *Moguli* csendőrőrmester megtalálta nála *a báró zsebkendőjét*, mire tovább kutatott és az ablakban levő virágcserép földjében megtalálta egy darab tizest. Összesen 130 korona volt igy nála, a melynek holszerzéséről Lomnicy felvilágositást adni nem tud.

A csendőrség a boldogtalan szinészt erre a községházára vezette s ott volt felügyelet alatt tegnap délutánig. Minthogy Lomnicy a kérdőre vonás előtt nehány percig a szobán kivül időzött, a kutatást kiterjesztik a ház félreeső helyeire is. Tegnap délután Lomnicy Bélát, a ki általánosan tagadja, hogy bünös volna, átkisérték a kir ügyészséghez.

A kritikus éjszaka története még nem egészen világos. Annyi bizonyos, hogy Lomnicy folyton a károsulttal volt, a ki reggel 4 órakor ugyancsak az ő társaságában a vasuti állomás előcsarnokában tartózkodott. A báró aludt, Lomnicy őrizte. Az is bizonyos, hogy a gyanusitott reggel 8 órakor még nem lehetett józan, de tegnap délután kijózanodhatott.

Megfoghatatlannak látszik a bünössége. Huszonegy év óta szinész, intelligens ember, volt tartalékos hadnagy és jó szinész. Könyelmüségre hajló, de ismerősei a gyanunak hinni nem akartak. Azonban virágvasárnap óta sok nyomoruságon nem keresztül, talán boros fővel a keserü hangulat tévesztette rossz utra. A körülmények kegyetlenül ellene vallanak.

Győr és Győrsziget közönsége feszült érdeklődéssel várja a kinos ügy további fejleményeit.

Századosból — fegyenc.

(Egy katonai karrier vége.)

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Arad, augusztus 6.

Hetekkel ezelőtt megirtuk azt az érdekes hadbirósági itéletet, amely *Lükő* Barna volt szegedi honvédszázadost többrendbeli sikkasztásért és a katonai fegyelem és rend ellen elkövetett vétségeiért tiszti rangjától megfosztotta és sulyositott börtönre itélte.

Ez a tény a fővárosi sajtót is bejárta, ahol később cáfolatok is jelentek meg Lükő Barna esetéből kifolyólag. Ma már annyira befejezett tény a honvédszázados elitéltetése, hogy a szegedi kir. kerületi börtön igazgatóságához megérkezett a hivatalos értesités, mely a lefokozott tisztet börtönbüntetésének megkezdésére a Csillagbörtönbe utalja.

Az érdekes értesitő jegyzékkez, melyen a volt honvédszázados már igy van titulálva: *Lükő Barna — fegyenc*, mellékelve van a haditörvényszék itélete, mely a sikkasztó honvédszázados bünlajstromának letolytatott tárgyalásáról a következőket tartalmazza.

Bolla Kálmán altábornagy rendeletére junius 22-én ült össze a haditörvényszék, hogy Lükő Barna nyugállományba helyezett másodosztályu honvédszázados bünügyében itélkezzék. Az általános adatok szerint Lükő abaujmegyei körtvélyesi születésü, református, 32 éves.

A tárgyaláson jogos és törvényes gyanuokok összetalálkozása alapján bebizonyult, hogy mint századparancsnok a kezelésére bizott kincstári pénztárból 425 kor. 22 fillért, mint az előző havi pénztári maradványt a kellő időben be nem szolgáltatta, saját céljaira forditotta; a századbeli legénység helyett s annak nevében az aprólékos kéziszerek ára fejében felvett 121 kor. 44 fillért bevásárlás után az összeget rendeltetési helyére nem juttatta, hanem saját céljaira forditotta; nemkülönben a század gazdasági átalánya terhére apródonként hitelbe bevásárolt javitási anyagok vételára cimén az illető átalányból kiirt és felvett 34 kor. 92 fillért; továbbá a század világitási átalánya terhére ugyancsak hitelbe vásárolt világitási anyagok vételára simén felvett 9 kor. 60 fillért, mely összegeket szintén a saját céljaira forditotta.

Ezen bünselekményeiért a sikkasztás büntettében találtatott bünnösnek, továbbá mert vagyoni helyzetével aránytalan költekezést és adósságokat csinált, a fegyelem és rend ellen elkövetett vétségben mondták ki bünösnek, miért tiszti rangfokozatából való elbocsátása mellett *egy és félévi*, a büntetésének minden harmadik havában 10 napi magánfogságba zárással sulyositott börtönre itéltetett. Tekintettel arra, hogy az elsikkasztott összegek utólag megkerültek, kártéritési kérdés nem forog fenn.

Ezt a hadbirósági itéletet *Klobucár* Vilmos altábornagy, az elitélt előbbi szolgalataira és a

vizsgálat tartama alatti állomás fogságára való tekintettel enyhitette, amennyiben a büntetés *felét* kegyelemből elengedte.

Az ily módon jogerőssé vált itéletben kiszabott büntetés julius 9-én vette kezdetét a lefokozott századosra nézve

Lükő Barna rabsága tehát 1902 április 9-én végződik. A századosból fegyenccé lett Lükő Barnát a ma érkezett beutalás értelmében a napokban viszik Szegedre, a Csillagbörtönbe.

HIREK.

Szilágyi Dezső Szelléről.

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Arad, augusztus 6.

Evekkel ezelőtt történt, hogy a korán elhunyt, nagytehetségü *H. K.* dr. *aradi* ügyvéd, a ki kormányköltséggel tanulta Párisban a jogi tudományokat, az akkor üresedésben lévő lippai kir. járásbirói állásra pályázott.

Jelentkezett audiencián *Szilágyi* Dezsőnél, az akkori igazságügyminiszternél. Midőn szóval is előadta volna kérelmét, közbenvágott Szilágyi Dezső:

— Mondja kérem, *önálló* ügyvéd ön?

— Igen, kegyelmes uram — felelt H. dr. — már két év óta, tagja vagyok az aradi ügyvédi kamarának.

— Nem ugy értem — válaszolt a miniszter. — Saját, önálló irodája van önnek, vagy társ valakivel?

(Meg kell itt jegyezni, hogy H. K. dr. abban az időben *Szelle* Józseffel együtt tartott társ-irodát.)

— Társ vagyok Szelle József aradi ügyvéddel, kegyelmes uram — felelt H.

— No látja, *ez nagy hiba!* . . .

Ezzel vége volt az audienciának s H. K. dr. *nem* lett kinevezve lippai járásbirónak.

—

A tisztelendő ur orgonája.

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Arad, augusztus 6.

A tisztelendő ur, a ki ebben a kis történetben játszik, *Szekrényi* Lajos bánhegyesi róm. kath. lelkész, az egykoron néppárti szereplésére hirhedt glogoni plébános.

Orgonafák köritik az ő barátságos plébániáját, nagy, széles kert, virágos grupokkal és behomokolt sétautakkal, a hol igen kellemesen el lehet tölteni az időt. Ezek az orgonák hoztak most bajt, még pedig meglehetős nagy bajt a tisztelendő ur fejére.

A tavaszszal történt, mikor javában virágoztak a lilafürtös, illatos orgonák, hogy betévedt a plébános ur kertjébe *Kovács* Béla az édes atyjával, V. *Kovács* Jánossal s a nagybátyjával, *Kovács* Lajossal. Kovács Béla megszagolta a pompás virágokat s mivel azok nagyon megtetszettek neki, egy fürtöcskét letépett s a kalapja mellé tüzte.

E percben *lövés dördült*, majd utána egy másik. Az ablaknál pedig ott állott Szekrényi plébános ur, kezében a még füstölgő revolverrel s válogatott stilusban káromolta a virágtolvajt. Persze, Kovácsék sem maradtak adósok a válaszszal s igy csinos kis csetepaté támadt a plébániakertben.

Az orgonaügy nyomán keletkezett lövöldözésnek most folytatása lett. Kovácsék a szegedi kir. törvényszéknél feljelentést tettek Szekrényi Lajos plébános ellen *emberölési kisérlet miatt.* Az ügyészség ma rendelte el a vizsgálatot. Viszont Szekrényi is adott be panaszt a három Kovács ellen becsületsértés és rágalmazás miatt. Kovácsékat a törvényszéken *Sugár* Jenő dr. aradi ügyvéd képviseli.

—

— **Politikai kombinációk.** Ma ujabb miniszter-kombinációkat olvasunk, még pedig a bécsi *Information*-ban, a mely lap tudvalevőleg a néppárt szolgálatában áll. Ez a lap azt ujságolja, hogy *Horánszky* Nándor és *Tisza* István gróf még a választások előtt be fognak lépni a kabinetbe, az előbbi a belügyminiszteri, az utóbbi pedig a földmivelési tárcát kapná. Lehetséges az is, hogy Horánszky nem miniszter lesz, hanem a Ház elnöke. Közöljük ezeket a politikai pletykákat, a melyek egyébként teljesen valószinütlenek.

— **Klotild főhercegnő.** Selmecbányáról táviratozzák: *Klotild* főhercegnő tegnap este 11 órakor külön vonattal Selmecbányára érkezett, a hol *Koburg Fülöp* herceg várta. Onnan Szent-Antalba hajtattak, hová éjfélkor érkeztek meg. A fogatot *Kuti* István rendőrkapitány kisérte.

— **A város közgyülése.** Arad város törvényhatósági bizottsága augusztus havi közgyülését szerdán e hó 14-én tartja meg. Ekkor mutatják be a közgyülésnek *Fejérváry* Géza báró honvédelmi miniszter köszönő levelét, melyet a honvédhuszár laktanyának az ő nevéről történt elnevezésért intézett Aradhoz. Ugyancsak ezen a közgyülésen határoznak az aradi *felső kereskedelmi iskola* tanárainak fizetés emeléséről.

— **Szilágyi Dezső hagyatéka.** *Szilágyi* Dezső hagyatékának leltározását ma délelőtt tizenkettedfél órakor folytatták. A hatóság részéről jelen volt *Kerényi* Béla ötödik kerületi kezelőtiszt, a család részéről *Poynár* Özsébb. A könyvek leltározásával és fölbecsülésével kezdték. És itt mint becsüs a család felkérésére *Vastagh* Gyula szerepelt. A képek leltározására és fölbecsülésére holnap kerül a sor.

— **Széll a királynál.** Ischlből jelentik, hogy a király ma délben 11 órakor audencián fogadta *Széll* Kálmán miniszterelnöket.

— **Popovics püspök halála.** Temesvárról jelentik: *Popovics* Nikanor temesvári szerb püspök halála az egész szerbajku lakosságánál mély gyászt keltett. *Brankovics* György pátriárka táviratban megbizta *Bogdanovics* Lucián budai püspököt, hogy a temesvári szerb egyházmegyének személyesen fejezze ki részvétét. E megbizás folytán a budai püspök ma reggel Temesvárra érkezett. Révétüket kifejezték: *Dessewffy* Sándor csanádegyházmegyei római kath. püspök, *Gruics* Mihály karlócai szerb püspök, *Molnár* Viktor dr. főispán, *Telbisz* Károly polgármester, *Schwitzer* hadtestparancsnok stb. A püspök temetése ma ment végbe nagy részvét mellett.

— **A közigazgatás gyülésezik.** Aradmegye *közigazgatási bizottsága* holnap délelőtt 9 órakor, a város közigazgatási bizottsága pedig holnap délután 4 órakor tartja rendes havi gyülését *Urbán* Iván főispán elnöklete alatt.

— **Crispiről.** Az orvosok kijelentik, hogy valósággal csodaszámba megy az, hogy *Crispi* még életben van. A beteg teste már halott, ellenben agya még mindig müködik. Crispi tegnap egy sziciliai ujság szerkesztőjét fogadta, azután pedig halálhoz hasonló álomba merült, melynél már strychin-befecskendezés se használt. Crispi emlékiratai, melyeket felesége már Rómába szállittatott, részben igen fontosak. Naplója 36 év politikai történelmét tartalmazza. Azonkivül két vaskos kötet kommentárt is irt. A „Figaro" Crispi párisi tartózkodásának idejéből a következő adomát beszéli el: Crispi 1858-ban Párisban élt nejével nagyon szegényes viszonyok között. Egy napon valakitől két szabadjegyet kapott az operába, azonban este kitünt, hogy nincs a háznál pénz gyertyára és gyufára, minek következtében felesége tanácsára nem mentek a szinházba. Crispi másnap reggel az ujságokból megütközve értesült az *Orsini* által az operában elkövetett merényletről és az összes forradalmárok elfogatásáról. Ha ő is az operában lett volna, ugy valószinüleg őt tartották volna a főbünrészesnek.

— **Az orosz hajóraj Romániában.** Konstancá-ból táviratozzák: *Bildsbrand* orosz altengernagy azt az óhajtását fejezte ki, hogy szeretné a román királynak bemutatni hódolatát. A királyi pár Sinajában fogadta a tengernagyot, azután pedig jelen volt a tiszteletére adott villásreggelin. *Károly* király ez alkalommal a következő pohárköszöntőt mondotta:

— Annál nagyobb örömmel üdvözlöm az orosz hajórajt konstancai kikötőnkben, mert a hajóraj ittléte ujra felidézi bennem a két hadsereg között a bolgár harcmezőkön megpecsételt testvérülés emlékét. Köszönöm a császár ő felségének, fenkölt uralkodójának, hogy megengedte excellenciádnak, hogy engem vezérkara társaságában Sinajában meglátogasson. Ez a szeretetreméltóság nagyon jól esik nekem és uj zálogát látom benne ama barátságos viszony fenntartásának és megerősitésének, a mely Oroszország és Románia között oly örvendetes módon létrejött s a melynek nagy értéket tulajdonitok. A midőn szerencsét kivánok fenkölt uralkodójának és virágzást a szép hajórajnak, *Miklós* császár és *Feodorovna* Alexandra császárné ő felségeik egészségére üritem poharaimat.

Hildebrand altengernagy a király, a királyné s a királyi család egészségére emelt poharat. A sinajai dejeuner-en jelen volt a trónörököspár, a hadügyminiszter helyettese, az orosz követség tagjai és az udvari és állami méltóságok. Délután négy órakor az orosz tisztek a trónörökösnél teáztak. Hat órakor külön vonattal elutaztak Sinajából és holnap visszatérnek Konstancába, de előbb még ellátogatnak Csernavodába.

— **Kolozsvár ostrom alatt.** Kolozsvárról táviratozza tudósitónk: Ma délelőtt nehány apró csoportosulás volt, a melyet a csendőrség szétoszlatott. Egyébként rend volt az egész városban A katonaság készenlétben van. Korán délután ideérkezett egy szakasz huszárság. Délutántól fogva a csoportosulásokat teljes erélylyel akadályoztá kmeg.

— **Strossmayer legujabb csinyje.** *Strossmayer* diákovári püspöknek és *Stadler* serejavói érseknek, kik tudvalevőleg mindent gyülölnek, a mi nem horvát, sikerült rávenni a pápát, hogy a dalmát San Girolam kongregációt eltörülje és azt horvát kollégiummá változtassa át. Ez a dalmát szerzetes-rend az olasz nyelvet és kulturát ápolta és ez nem tetszett a Nagy Horvátországért lelkesedő két főpapnak. Mint olasz lapok irják, a pápának ez az eljárása nagy törvénytelenség, mely beleütközik az olasz magánjogba. A dalmát kongregációnak több milliora menő vagyona van, autonom testület és éppen nem függ a pápától. Mindennek dacára a pápai bulla megfosztja a dalmátokat vagyonuktól, melyet a horvátoknak ajándékoz, hogy azt politikai olaszellenes célra használják fel. A dalmát kongregáció ennek következtében jogai megovására az olasz hatóságokhoz fordult és szükség esetén a biróságokat is igénybe fogja venni a pápa törvénytelen eljárása ellen.

— **Makai Emil meghalt.** A fővárosban ma este 8 órakor meghalt egy fiatal poéta: *Makai* Emil. Mindössze 30 évet élt. A szive ölte meg, melyből pedig olyan szép dalok, oly büvös-bájos poémák csergedeztek. Makai Emil hosszabb idő óta betegeskedett, az orvosok lemondottak arról, hogy meg lehessen menteni. Makai Emilben az ujabb magyar költészet leghivatottabb, lánglelkü müvelőjét vesztette el.

Életrajzi adatai a következők: Makai (Fischer) Emil 1871. november hó 17-én született Makón. Szülővárosában tanult s aztán belépett a budapesti zsidó szemináriumba. Teológiai tanulványaival kapcsolatban az egyetemen bölcsészetet is hallgatott. Még gimnázista korában jelent meg első verskötete, a *Vallásos énekek*, mely részben forditott, részben eredeti imákat,

zsoltárokat, vallásos dalokat tartalmazott. Ugyanez időtájt adta közre *Absalon* czimü bibliai drámáját, *A komédiások* ifjuságí regényt s a *Zsidó költők* czimen müforditásait Halévi, Maniello, Gabirol, stb.-től. Az *Énekek éneke* megjelenése után már sürün láttak napvilágot eredeti versei és müforditásai. 1892-ben elhagyta a szemináriumot s a Pesti Napló, majd a Budapesti Napló szerkesztőségébe lépett. Ugyanekkor rendes dolgozótársa volt a Hét-nek s a Magyar Szalonnak. Ujabban sokat forditott franciából a népszinház számára. Ő forditotta le *Leszkaynak* is a *Csepürágók* szövegét, dallamos, szépen csengő verseit.

— **Hetvenkilenc pályázó.** A *mária-radnai* segédtelekkönyvvezetői állásra ma járt le a pályázat határideje. Erre az állásra nem kevesebb, mint 79 pályázó nyujtotta be pályázati folyamodását.

— **A trónralépő nyilatkozat.** Az angol felsőház mai ülésén harmadik olvasásban elfogadta a király trónralépő nyilatkozatáról szóló törvényjavaslatot. A vita folyamán *Salisbury* a katolikus peerek és mások támadásaira megjegyezte, hogy a kormány most már tudja, hogy a római katolikusok csak ugy kivánják az eredeti nyilatkozatban foglalt sértő szavak kihagyását, ha egyuttal a nyilatkozatnak a protestáns trónöröklés biztositására vonatkozó részét is visszavonják. Nem igen remélhető tehát, hogy hogy az alsóház megszavazza a törvényjavaslatot. A miniszterelnök sajnálja ezt, de bármi történik is, a katholikusoknak nincs joguk panaszra a kormány ellen, ha ezt az intézkedést visszautasitják. A katholikusok szószólói ezzel szemben elvben azt hangoztatták, hogy a királyi nyilatkozat maradjon meg mostani alakjában. A királyi pár egyébként ma Covesből a Marlborough-Houseba érkezett és valószinüleg csak szerdán megy Németországba.

— **Főrabbi — a becsületrend tisztje.** Párisi lapok jelentik, hogy *Zadoc-Kahn*-t, Franciaország főrabbi át, aki ismert tudós és kiváló szónok, azonkivül széleskörü jótékonyságáról is is neretes, a becsületrend tisztjévé nevezték ki. Kahn Mommenheimban született 1839-ben s igy most hatvanhét éves. Már 1868-ban párisi főrabbi, tizenkét évvel ezelőtt pedig Franciaország főrabbija lett. Aránylag rohamos előrehaladását e pályáján rendkivüli tudásának s szeretetreméltó modorának köszönhette. Még a legdühösebb nacionalisták is őszintén becsülik, s nevét mindig kihagyták azokból az erős támadásokból, melyekkel a zsidóságot a *Dreyfus*-eset alkalmából illették. Valamennyi francia lap dicsérő cikkekben méltatta *L'esclevage salon la Bible et le Talmud* czimü nagy munkáját, melynek nyelvezete is tiszta, ékes francia s magas irodalmi nivón van megirva.

— **A Milán-gyász vége.** *Milán* királyért, a kit életében vidám operettkirálynak nézett a világ s csak halálában sejtette meg a szörnyü tragédiát, amely ezt az országnélküli uralkodót egyik országból a másikba kergette, félesztendeig gyászolt a nemzete. — Most már vége van a Milán-gyásznak, amely Szerbiában hosszu félesztendőn át idézgette a boldogtalan Milán vádoló szellemét. Ujvidékről jelentik, hogy a mult szombaton tartották meg a királyi pár nyaralóhelyén, Szendrőn és egész Szerbiában a szokásos félévi gyászmiséket Milán király lelkiüdveért. Ezzel azután a hivatalos gyász megszünt. — Ugyanazon a napon a krusedoli zárdában Milán király sirja fölött *Brankovits* György szerb patriarka is mondott ünnepélyes gyászmisét, melynél *Bogdánovics* Lucián budai szerb püspök, *Sevics* Mitrofán ujvidéki szerb püspök és számos zárdai pap segédkezett.

— **Párbajozó járásbirák.** Temesvárról távirátozzák: *Pálffy* Dezső bozovicsi járásbiró és *Guggenberg* Ernő ugyanottani aljárásbiró ma délelőtt sulyos feltételek mellett kardpárbajt vivtak. Mindketten sulyosan megsebesültek. A párbaj oka ismeretlen.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte *Weil* József aradi államvasuti mérnököt. Mint részvéttel értesülünk, édes anyja, Weil Salamonné, tegnap a hunyadmegyei Malomvizen hoszszu szenvedés után elhunyt.

— **Földrengés.** Sauerbrunn fürdőből távirják, hogy ott tegnap este 11 órakor pár másodpercig tartó heves földrengés volt. A földrengés következtében a fürdővendégek nagyon megrémültek s mind a szabadba futottak. A rengés oly erős volt, hogy a szobákban levő butorok nagy része feldőlt.

— **Ötszáz koronás palota.** Annak a budapesti háznak, amelyről szó esik most, négy emelete van és impozánsan válik ki a Vörösmarty-utca házsorából. Szép épület, gyönyörü. szobákkal, lifttel, nagy lépcsőcsarnokkal. Aki ránéz, azt hinné, ime itt emelkedik egy vagyon, vajha a zsebébe férne. Pedig könnyen belefér s akkor sem volna senki tőle gazdag. Mert annak a háznak mindenestül nem több az értéke ötszáz koronánál. Tán pestises, vagy más egyéb fertőző betegségnek a tanyája, gondolná valaki. Olyasféle. Mert ez a szép négyemeletes palota egyike azoknak a budapesti házaknak, amelyek levegőből épülnek; a téglájuk, a fundamentomuk, a tetőjük mind-mind levegő. A tulajdonosuk ugyanis szegény ember; házat épittetett, hogy legyen mire a bankoknak pénzt kölcsönözniök. A levegőből épült házra pedig egyre gyül az adósság, a teher, mig a könnyü épület összeomlik. Mint épen a Vörösmarty-utcai is. Tegnap árverezték a Vörösmarty-utcai négyemeletes házat s a szép épületet ötszáz koronáért vette meg egy könnyelmü ember. Az ismerőseinek erősen mondogatta, hogy igy is ráfizetett. Hát mondja még valaki, hogy Budapesten drága az élet.

— **A cimbalmos és az uri leány.** Ujra egy füstösképü cigánygyerek s ujra egy liliomarcu, finom uri leány. Együvé kerülnek szépen, a sors valahogy keresztezi az utjaikat, azután már egy uton haladnak tovább s ez az ut boldogságos, napfényes, virágos. Az öröktől való szerelem, mely összeköt két fiatal szivet, igy hozza össze az uri leányt és a cimbalmos cigányt. Pápán játszódott le a fiatal szivek regénye. P. földbirtokos szép fiatal leánya beleszeretett egy ottani cimbalmos cigányba. Szép barna képü gyerek volt ez a cigány s a szép magyar nótákat gyönyörüen tudta kiverni a cimbalmán. Szive-szivre talált s hiába volt az uri leány szüleinek minden ellenzése, cigánymenyecske lett a szép leányból. Az érdekes pár tegnap lepett házasságra az ottani anyakönyvvezető előtt és azután egyházilag is megáldották frigyüket.

— **Kicserélt pólyásbabák.** Régi dolog, hogy a cipész inasok humor dolgában minden más mesterséget tanuló kollégáik elől elragadják a pálmát. Ujabban egy közeli vidéki városban is bebizonyitották ezt a vidám fickók. Vasárnap történt, hogy több iparos család kirándult a hegyek közé. A sok gyermek között, kiket szintén magukkal vittek, hat pólyás baba is volt. Társasjátékra került a sor, amelyben a mamák is részt vettek, a pólyásokat pedig egy 12 éves inas gyerekre bizták. A fiut boszantotta a dolog, kivált mikor a hat kis, de annál élesebb torok a szabad ég alatt sivitva dicsérte az urat. Pokoli gondolata támadt a mükedvelő pesztrának. Kioldotta pólyákat s össze-vissza csere-berélte a kis jószágokat. A társaság több liter borocskát is vitt magával s igy nem csoda, ha egy kicsit pityókás állapotban haza felé menve nem vette észre a cserét. Otthon rémüldöztek csak a mamák s a család apák, a mikor fiu helyett leányt s forditva leány helyett fiut találtak a pólyában. Éjfél is elmult, a mikor sikerült visszacserélni az eltévedt csemetéket. De azért még ma sem minden papa és mama bizonyos benne, hogy az ő gyermeke került-e haza?

— **A borhamisitás történetéből.** A borhamisitás, melynek eredetét ki sem lehet fürkészni, talán olyan idős mint maga a bor. Már az egyiptomiak, továbbá a görögök és a rómaiak is panaszkodtak a nagymérvü borhamisitás ellen. Nagy Károly törvényeket is léptetett életbe annak megszüntetésre. A XI. században nagy mértékben üzhették a borhamisitást, mert nemcsak Németországban, hanem Angol- és Franciaországban, valamint Hollandiában is mindenképpen iparkodtak azt korlátozni. 1427-ben Kölnben két borkereskedőt pellengére állitottak, megbélyegeztek, és megvesszőztek, mert a bor szinét és izét meghamisitották. A mérges ólomcukrot már azelőtt is használták. A savanyu bornak ólomcukrokkal való megédesitése már századok előtt is számos halálesetnek volt az okozója, minek következtében igen sok helyen megtiltották a bor elárusitását. 1705-ben egy eszlingeni kereskedőt elrettentő példa okáért *lefejeztek*, mert meghamisitott borai számos ember halálát okozták. Manapság erősen folyik a müborgyártás és vannak gyárak, amelynek pincéjében 14—1600 tizhektoliteres hordókban áll készen a mübor eladás végett. Ez a tulhaj ott müborgyártás, magától érthetően, igen nagy akadálya az igazi bor elárusitásának, mert a legtöbb esetben olcsón adják.

— **Leégett nagyközség.** Laibachból táviratozzák, hogy a közeli *Podlipe* nagyközség ma délután teljesen leégett. *Több gyermek a tüzben lelte halálát.* Ugy vélik, hogy a tüzvész vigyázatlanságból, esetleg gyujtogatásból származott.

— **Házasság.** *Köteles* Imre vasárnap délelőtt 11 órakor tartja esküvőjét az aradi anyakönyvi hivatalba *Weisz* Franciska kisasszonnyal.

— **Öngyilkos albiró.** *Keserü* Balázs, a pestvidéki törvényszék fatal 27 éves albirája ma délelőtt a budai „Noe bárkája" czimü vendéglőben mellbe lőtte magát. A mentők haldokolva szállitották el. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **A malária terjed.** *Széll* Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter leiratot intézett az összes törvényhatóságokhoz, felhiván azokat hogy a sürün előforduló malária-betegségekről neki jelentést tegyenek. — A belügyminiszter ezen intézkedését a maláriának rohamos fellépése indokolja.

— **Gyilkos katonafegyencek.** Zimonyból távirják, hogy a pétervárádi katonai fegyházból két katonarab ma megszökött, olyképpen, hogy az őrt álló katonát előbb meggyilkolták. A szökevények egyikét Belgrád alatt elfogták, a másikat mindez ideig nem sikerült kézre keriteni.

— **Halálos szerencsétlenség.** Berlinből megditő szerencsétlenség hirét jelentik, *Vyszkievitz* grófné leányával és unokahugával tegnap este a vasuti pályaházhoz hajtattak. Utközben megbokrosodtak a lovak, a kocsi felborult és mind a hárman kiestek belőle. A grófnő leánya és unokahuga oly sulyosan megsérültek, hogy *rövid idő mulva meghaltak.* A grófnő csak jelentéktelen zuzódást szenvedett.

— **Botrány egy kávéházban.** Budapesten az Andrássy-uti Szalon-kávéház ma délután harmadfél órakor csunya botrány szinhelye volt. Dr. W. ügyvéd az egyik asztalnál békésen sakkozott egy ügyvédtársával. Ugyanekkor betért a kávéházba dr. W. neje, akitől azonban a mult év decembere óta különváltan él. Állandó lovagjával, dr. B. ügyvéddel jött és kutyakorbácsal a férjéhez lépett s a gyermekét követelte tőle. A férj ki akarta csavarni neje kezéből a korbácsot, de ekkor B. ügyvéd fölemelte botját és dr. W-re sujtott vele. Erre aztán heves dulakodás támadt, amelyben a férjnek, valamint nejének és udvarlójának is bőven kijutott az ütlegekből. Csak nagynehezen tudták a küzdőket szétválasztani, akik azután az ütlegek nyomaival arcukon, fejükön és kezeiken, hagyták oda a csata szinhelyét.

— **Praktikus ajándék.** A berlini vörös kereszt egylet mindazon német katonáknak, kik a kinai harctérről szerencsésen hazaérkeztek, egy-egy utalványt adott, a melynek ellenében bármely ruhakereskedésben egy egész rend uj civilruhát kapnak dijmentesen.

— **Csempésző kisasszonyok.** Az olasz-svájci határon *Maslianco* faluban a vámőrök egy leány nevelő intézet összes növendékeit letartóztatták csempészés miatt. A kisasszonyok igen sürün rándultak ki a határon tuli községbe. Visszajövet azután mindegyik tele rakta zsebét szi-

varral, a mit természetesen a vámnál nem jelentettek be. Ily módon, mint a vizsgálat megállapitotta, ez ideig körülbelül 14.000 korona értékü szivar-árut csempésztek át a határon.

— **Két sztrájk**. Basiowkában, az uj lemberg-sambori vasut földmunkálatainál dolgozó munkások között részleges sztrájk ütött ki. A rend föntartására megfelelő intézkedéseket tettek. Ugyancsak Lembergben a városi vágóhidon szedett dijak miatt mészáros-sztrájk ütött ki, a melyben száz mészáros vesz részt.

— **Csak?** Egy pincér csattanós válalaszáról emlékezik meg egy német folyóirat. Kasszelben reggeli három órakor érkezett meg a gyorsvonat, amelynek egyik elsőosztályu kocsijából egy előkelő külsejü ur szállt ki és belépvén a vasuti vendéglő éttermébe, étlapot kért. A pincér azonnal hozott egyet, és mialatt a vendég azt tanulmányozta, másokat szolgált ki. De az étlapon irottak ugy látszik, nem voltak a vendég inyére és ezért megkérte a pincért, hogy valami mást ajánljon. A pincér látván, hogy előkelő urral van dolga, elősorolt különféle csemegéket és különlegességeket. Amikor a végére ért: hogy ez van, az van, a vendég megvetően csak annyit jegyzett meg:

— Csak?

A pincér, aki kissé csodálkozott e kérdésen, igy felelt:

— Engedelmet kérek, nagyságos ur, de én már sok előkelő urat szolgáltam ki és az mind meg volt elégedve a mi ételeinkkel, tehát ön is megelégedhetik.

Az idegen erre ezt kérdezte:

— Hát tudja-e egyáltalában, hogy én ki vagyok?

— Nem, — válaszolt a pincér.

— Nos, én a bolgár fejedelem vagyok!

— Csak? — hangzott a pincér felelete.

Képzelhető, micsoda arcot vágott ehez Kóburg Nándor.

Azt mondják azonban, hogg a fejedelem olyan jól mulatott, hogy a pincért azonnal szolgálatába fogadta. De ezt csak mondják.

— **Megfojtotta az anyját.** Péteri község lakosságát rémes gyilkosság esete tartja izgalomban. Tegnap — mint nekünk irják — özvegy *Kabók* Antalnét felakasztva találták a szobájában. Azt hitték, hogy Kabókné, a ki egyedül lakott, öngyilkos lett, mert erre vallott minden jel; mikor azonban a községi jegyző és a biró a helyszinre értek és a hullát levágatták, ifj. Kabók Antal öt éves kis leánykája, a kit az elhalt öreg asszony nagyon szeretett, elkezdett sirni és a birónak elmondta, hogy az édes apja fojtotta meg az öreg asszonyt, mert az este összevesztek. Erről a váratlan felfedezésről azonnal értesitették a csendőrséget, mely a következőket deritette ki: Ifj. Kabók Antalné és az öregasszony már régóta ellenséges viszonyban állottak egymással és ebből átragadt az anyja iránti gyülölet a fiura is. Az öreg asszony végre megunta a dolgot és kijelentette, hogy elköltözik a fiától, a földjeit pedig, a mint az őszi termés be lesz hordva, elveszi a fiától és kiadja bérbe. Ifj. Kabók Antal attól tartva, hogy anyja végre is hajtja szándékát, feleségének a biztatására elhatározta, hogy megfojtja az öreg asszonyt. Vasárnap este ittas állapotban ment haza és bement az öreg asszony szobájába, hol elkezdett veszekedni a már ágyban fekvő anyjával, miközben vánkosokat dobott az öreg asszonyra és megfojtotta. Az mikor ez megtörtént, elmondta feleségének az esetet, a kinek a tanácsára azután együttesen felakasztották a már halva volt asszonyt a szoba gerendájára és lába alá zsámolyt tettek, hogy az a latszata legyen, mintha az öreg asszony öngyilkos lett volna. A házaspár tagadta a gyilkosságot s csak akkor vallotta be, a mikor a kisleány mindent elmondott a csendőröknek, a mit a szülei beszédjéből a gyilkosságra vonatkozolag hallott. A gyilkos házaspárt a csendőrség letartóztatta.

— **Meggyilkolt szállodai vendégek.** Sfimferopolból távirják, hogy ott tegnap *Scheremet* Alexei fegyenc érdekes vallomást tett. Scheremet szolga volt *Dejev* szállodásnál s mindkettőjüket gyilkosság miatt itélték el több évi fegyházra. Dejev tegnap meghalt. Midőn erről Scheremet értesült, jelentkezett az ügyészségnél s ott bevallota, hogy ő és elhunyt gazdája lelkét nemcsak ez az egy gyilkosság terheli, hanem kivüle *még tizenkét szállodai vendéget tettek el láb alól* s azok pénzét és értéktárgyait magukhoz vették.

— **Felismert öngyilkosok**. Budapesti tudósitónk irja: A mult hó 27-én a Margithidról egy podgyászhordó a Dunába ugrott, s mint ismeretlent el is temették. Ma egy asszony az öngyilkos hátrahagyott tárgyaiból felismerte az életuntat, aki *Goldstein* Jakab, nyitrai születésü 46 éves podgyászhordó. Egy levelet is találtak a sapkájában, amely a feleségéhez van cimezve és igy hangzik: „Édes gyermekem, szerencsétlen vagyok, meg kell halnom.“ Az öngyilkost exhumálni fogják, hogy személyazonosságát egész határozottan meg lehessen állapitani. A másik felismert öngyilkos vasárnap délután lőtte magát főbe a Ferenc József hidon, s onnan a Dunába fordult. Ez az öngyilkos *Monze* Ignác grulichi születésü 80 esztendős magánzó, aki legutóbb az ujvásár-tér 25. számu házban lakott.

— **Hét ember tüzhalála**. Szent-Pétervárott az elmult éjjel nagy tüzvész dühöngött. Ez alkalomkor az egyik égő házban *hét ember lelte tüzhalálát*. A szerencsétlenek a nagy füsttől elkábultak s a leomló tetőzet maga alá temette őket.

— **Száztizenhét óráig eltemetve.** Simon *Jules* chartresi kutmunkás 117 óráig volt eltemetve egy beomlott kutban. Az eltemetett munkás a kiásás után a mentők legnagyobb meglepetésére még élt s a zuzódásokon kivül egyéb baja nem történt.

— **Tolvaj kocsis**. Budapesten a Népszinház-utca 1. számu házban több fuvarosnak egy közös istállója van. Hetekkel ezelőtt észrevették a kocsisok, hogy az istállóból napról-napra valaki lopkodja a lótakarókat, keféket és e ruhanemüeket. Hogy elcsiphessék a tolvajt, felváltva őrt állottak az udvaron. A tegnapi soros őr észrevette, hogy ugy éjfél tájban a szomszédos ház falán egy ember mászik át és összeszedve több ruhadarabot, elakar illanni. Erre az őrt álló kocsis lármát csapott és elfogták a tolvajt, aki *Pintér* István 25 éves elcsapott kocsis. A rendőrség letartóztatta.

— **Kossák József** csász. és kir. udvari fényképész Templom-utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját mütermében és házon kivül.

— **Katonazene a Baross-kioszkban.** Holnap, szerdán este 8 órától a háziezred zenekara hangversenyt tart a Baross kioszkban.

— **Mojsze Milán** nagybecskereki cigánybandája nagy élvezetben részesiti a közönséget a *Központi szálló* kertjében. Felhivjuk erre a közönség figyelmét.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviseléséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbizásokat.

A kegyelem után.

(Az asszongyilkos öröme.)

— Az **Aradi Közlöny** tudósitójától. —

Szeged, augusztus 6,

Az akasztófa alól szabadult és örökös rabságra itélt *Katona* Györgynek nagy az öröme. Reggel óta, ahogy értésére adták, hogy nem végezik ki, alig is birnak vele a Csillagbörtönben. Benső nagy örömének, amelyet a fölött érez, hogy nem veszik el az életét, minduntalan kifejezést ád és egy cseppet sem szomoritja az a tudat, hogy egész életét raboskodásban kell eltöltenie.

Itélethirdetés után, amikor a törvénypalotából a börtönbe vezették vissza a börtönőrök, Katona György megszólitotta a mellette haladó szuronyos őrt:

— Felügyelő ur . . .

— Mit akar?

— Sajnálom, hogy nem raktak vasat a lábamra, kezemre. — A tárgyaló teremben ugy csörgettem volna azt a láncot, hogy megbámult volna az a sok ember, aki csodálatomra verődött össze a tárgyalási teremben.

A börtönőr pirongatta.

— Örüljön Katona, hogy igy történt.

A gyilkos nagyot ugrott a folyosón. Két kezét feje felé emelve, kurjantgatott.

— Hát bizony jobb ez a raboskodás, mint lett volna a kötél.

Szóval egész magaviselete a tökéletlenség benyomását teszi.

Délután négy órakor sétálni vezették. A mint a börtön udvarán járkált a gyilkos, a törvényszék egyik hivatali helyiségéből megszólitották:

— Ugy-e Gyurka, most már könnyebben sétál?

— Nem sirtam én eddig sem!

— Jó mesterember lesz magából — szóltak vissza az ablakból.

— Cipész leszek! — felelt örvendezve a rab.

Aztán örömmel mondogatta, hogy a raboskodása alatt mennyit is fog ő keresni. Ha aztán egyszer kiszabadulna, akkor földet fog oda haza bérelni ebből a pénzből.

Hosszu beszélgetése alatt mindössze egyszer árulta el a rab, hogy tud emberiesen is gondolkozni. Ez akkor történt, mikor az itéletkihirdetésre fordult a beszéd és a király nagy kegyelméről esett szó.

— Isten után neki köszönhetem életemet — mondotta a rab — Imádkozni is fogok ezután érette.

Az örökös raboskodásra itélt embert egyelőre még Szegeden tartják. A kir. ügyészség már ma előterjesztést tett a miniszternek, hogy a rabot szállitsák el valamelyik más fegyházba, hol örökös fogságra itélt emberek szenvednek. Közelebb megérkezik erre a fölterjesztésre a felelet, amikor is Katona Györgyöt elszállitják abba a fegyházba, hol sulyos, nagy büntetését kell elszenvednie.

VAROS ES MEGYE.

Sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1901. évi augusztus 14-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyülésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

1. A polgármester jelentése a f. évi julius hóról. 2 Arad sz. kir. város közigazgatási bizottságának jelentése a város külhatárában felállitott tanyai iskolánál alkalmazandó tanitó javadalmazása tárgyában. 3. A tanács jelentése a városi szervezési szabályrendeletben a tiszti állatorvosra vonatkozó rész módositása iránt. 4. A tanács jelentése a városi törzsvagyont képző 230 négyszögöl területnek az első szalmaanyaggyár részére való átengedése tárgyában. 5. *Vlajkovits* Pál városi főpénztári ellenőrnek kérvénye 6 heti, és *Rónai* József adótisznek kérvénye 4 heti szabadságidő engedélyezése iránt. 6. A nagyméltóságu m. kir. belügyminiszteriumnak intézvénye a detektiv szolgálatot teljesitő rendőrök részére megszavazott müködési pótlék jóváhagyása tárgyában. 7. Az aradvárosi felső kereskedelmi iskola felügyelő bizottságának átirata, a kereskedelmi iskolai tanárok részére megállapitott szolgálati és fizetési szabályzat jóváhagyása tárgyában. 8. A nyugdijbizottság jelentése *Somogyi* Agoston polgari fiuiskolai rajztanitó nyugdijaztatása tárgyában. 9. U. a. jelentése *Csetecán* Lázár hivatalszolga nyugdijaztatása iránt. 10. Pénztárvizsgálati jegyzőkönyv. 11. Báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter levele, a helybeli m. kir. honvédhuszár laktanyának nevéről való elnevezése tárgyában. Arad, 1901. évi augusztus hó 6. Kiadta: *Institoris* Kálmán főjegyző.

MULATSÁGOK.

(=) **A menyházai orvos-bál.** Az aradmegyei és városi orvosok fiókszövetsége által augusztus hó 12-én Menyházán tartandó orvos-bál rendező-bizottsága azon óhajtól vezéreltetve, hogy a közönségnek a kies fürdőben lefolyó mulatságra a kirándulást minden tekintetben megkönnyitse, az Arad-csanádi egyesült vasutak igazgatóságánál azt az eddig, még soha sem élvezett kedvezményt eszközölte ki, hogy a vasut bármely állomásáról *2 koronáért* 3 napi érvénynyel biró menettérti jegyek lesznek válthatók. A kedvezményes menettérti jegyek a rendező bizottság által kiállitandó igazolvány alapján fognak az arad-szegedi és mezőhegyes-kétegyházi vonalon már augusztus 16 án d. u. a többi vonalokon pedig a mulatság napján, augusztus 17-én a rendes személyszállitó vonatokhoz és pedig Aradon a pályaudvaron a társulat képviselőségi irodájában, egyebütt a személy pénztáraknál kiadatni. Aradról az indulás 17-én reggel 6 óra 25 p. és délben 12 óra 6 perckor történhetik, mig a visszautazásra Menyházáról 18-án reggel külön vonat indul, mely 8-kor d. e. ér Aradra. A kedvezményes jegyek megváltására jogositó igazolványok augusztus 10-től bezárólag 16-ig naponkint d. u. 2—4 óra közt fognak a meghivott s jelentkező vendégek részére *Löwinger* Miksa dr. szövetségi titkár Ferenc-tér 4. szám a. lakásán kiadatni, mig a vidéki közönség a körükben lakó orvos urak utján fog azok birtokába juthatni. Minthogy a rendező bizottság szemközt a vasut igazgatóság előzékenységével kötelességének ismeri minden eshetőleg visszaélés meggátlását, az igazolványok csak azok részére fognak kiállittatni, kik tényleg meghivót is kaptak s ezért tisztelettel kéri, hogy azok, kik tévedésből meghivót nem kaptak s arra igényt tartanak, sziveskedjenek azok iránt *Löwinger* dr. szövetségi titkár urhoz fordulni. ***Az orvos bál rendezőbizottsága.***

(=) **A gyoroki olvasókör bálja.** A gyoroki iparoskör vasárnap este igen jól sikerült táncmulatságot rendezett saját kerthelyiségében. A mulatságon jelenvoltak:

Asszonyok: Bencur Dánielné, Heretek Lászlóné, Lenkei Gyuláné, Eckert Ferencné, Miszlai Andrásné, Pogonyi Györgyné, Csont Lajosné, Peiker Károlyné, Plujer Ernőné, Kerner Gyuláné (Kuvin,) Szerendán Jánosné (Ménes,) Szigeti Ferencné, Lenkei Péterné, Huszár Mihályné (Radna,) Reithofer Ferencné, Bogdán Miklósné, Lányi Józsefné (Ménes,) Mós Györgyné.

Leányok: Pogonyi Mariska, Szerendán Erzsike (Ménes,) Lenkei Jolán, Benedek Mariska, Benedek Piroska, Miszlai Juliska, Lenkei Erzsi stb.

TÖRVENYKEZES.

§ **Az anzikszkártya.** Mióta az anzikszkártyák divatba jöttek, már sok galibát okoztak, de arra még nem volt eset, hogy egy békés és boldog egyetértésben élő házastársakat elválaszszon egymástól. Most azonban majdnem megtörtént. *Stanovics* Józsefné budapesti lakosnő egy napon gyönyörü anzikszkártyát kapott a következő szöveggel: „Kedves Terám! Holnap délután 4 órakor ott leszek a szokott helyen. Csókol Gazsi. Tudod édes, a pénzem már mind elfogyott.“ A pikáns tartalmu kis kártya azonban véletlenül a férj kezébe jutott, a ki nem késett hütlen feleségét jól elpáholni és a közös lakásból kikergetni. Kisült, hogy a levelező-lapot *Begedi* Bertalan magánhivatalnok irta. Az asszony persze feljelentette Begedi Bertalant a büntető járásbiróságnál. Ma tárgyalták az ügyet *Jandl* biró szobájában, ahol az asszony sirva panaszolta, hogy a vádlottat csak látásból ismeri, mert egy házban laknak és miatta minden két hétben felkereste a férje és jól elverte. Begedi beismerte, hogy ő irta a levelező-lapot, de csak tréfa volt az egé z s bocsánatot kér. A biró Begedit bünösnek mondta ki a becsületsértésben és 40 korona pénzbüntetésre itélte. Az itélet után a férj boldogan ölelte keblére „hütlen“ feleségét.

§ **Fordulat a Markbreit-ügyben.** Az a családi per, a melyet *Markbreit* Sándor és Imre testvérük, dr. *Markbreit* Gyula fővárosi ügyvéd ellen inditottak, ma ujabb fordulatot vett. A szolnoki vizsgálóbirónak a vizsgálatot elrendelő végzése ellen dr. Markbreit Gyula felfolyamodással élt s ebben tüzetesen kimutatta, hogy mindazok a ténykörülmények, a melyek alapján a biró a vizsgálatot elrendelte, már az ügyiratok szerint is teljesen valótlanok. A szolnoki törvényszék vádtanácsa *Orley* B-la törvényszéki elnök elnöklésével mai ülésében foglalkozott a felfolyamodással és hosszas beható tanácskozás után kimondottta, hogy a *vizsgálóbiró végzését megsemmisiti*, a vizsgálatot el nem rendeli és ebben az ügyben minden további eljárást megszüntet. A vádtanács ezt a határozatot azzal okolja meg, hogy a budapesti kir. ügyészség a legkimeritőbb nyomozás alapján konstatálta, hogy a vád teljesen alaptalan, semminemü elfogadható gyanuok fel nem merült, és ezért az eljárást, illetve nyomozást megszüntette. A ügyészségi határozatban az eljárás megszütetése 16 sürün irott oldalon van részletesen megokolva.

NAPIREND.

Augusztus 7. Szerda. Róm. kath. naptár: Kajetán. — Protestans naptár: Kajetán. — Görög-keleti naptár (julius 25.): Anna. — A nap kél 4 óra 30 perckor, nyugszik 7 óra 7 perckor. — A hold kél 10 óra 38 perckor, nyugszik 0 óra 55 perckor

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 756·8 milliméter, délután 2 órakor 754·2 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 19·6, délután 2 órakor C° + 24·6. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DN. 3, délután 2 órakor N. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, harmatos, délután 2 órakor félborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjóslás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó felhőzet, enyhe, helyenként csapadék, zivatarok.

Szabadságsarol emléktárgyak országos muzeuma (szinház-épület I-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-dij: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11½—12½ óráig. Helyiség: Ereklye muzeum helyisege melletti ülésterem.

Augusztus 8. Jegyzőválasztás Borossebesen.

Augusztus 10. Az uj-aradi kereskedő ifjuság táncpróbája (Szőlő-kert.)

Augusztus 11. Az aradi kereskedő ifjuság táncvigalma (Városliget.)

Augusztus 14. Városi közgyülés délután 4 órakor.

Augusztus 17. Az aradi orvosok bálja Menyházán.

Augusztus 18. A „Zaránd“ kerékpáros-egylet kerékpár versenye a brád-nagyhalmágyi országuton. — A csermői önkéntes tüzoltó-egylet táncmulatsága (Kaszinó-kert.)

Augusztus 18—19. Az aradi szabóiparosok országos kongresszusa.

Magyar és német folyóiratokat, 1023

egyes könyveket

és teljes könyvtárakat

magas árakon vásárlunk.

Tudatjuk továbbá

vidéki iskolakönyvvásárlóinkkal

hogy üzletünk mult év novemberben

Templom- és Kazincy-utca sarok

Polgári fiuiskolával szemben lett áthelyezve.

Ugyanott egy elárúsitónő felvétetik.

Tisztelettel:

INGUSZ I. és FIA

2—3 iskolás fiu vagy leány uri háznál ellátást nyer, esetleg zongora használattal. Bővebbet a fenti könyvkereskedésben.

KOZGAZDASAG ES KÖZLEKEDES

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósitójától. —

Uj-Arad, augusztus 6.

Környékünk mostoha gyermeke lett a természetnek, annyira kedvezőtlen termése. A pénteki jég igen sok kárt tett a dohányban, melyet a sárba vert le, a tengeriben, melyet lekopasztott és legtöbb helyen csak szárát hagyta meg.

Elkedvetlenül a gazda, ha ezt a pusztu ást igy látja, amikor a buza is oly gyengén fizet.

Az üzlet még nincs szilárd medrében.

Az árak jók és talán tartósak is maradnak.

Mintegy 3000 métermázsa buza és 800 métermázsa egyéb gabnanem 10—15 fillérrel jobban fizetve kelt el.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm sulyegységet véve alapszámitásnak, *korona* értékben:

U és uj I-ső minőségü buza 7·30—7·40.
Uj-buza közép minőségü 7·10—7·20.
Tengeri 4·80—4·90.
Uj rozs 6·00—6·10.
Uj árpa 5·70—5·80.
Uj zab 5·60—5·70.
Az irányzat változatlan.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósitása. —

Budapest, augusztus 6.

Délitőzsde. A buzakinálat nagy, a vételkedv jó. Szilárdabb irányzat mellett 32.000 métermázsa került forgalomba, az öreg buza 2½ fillérrel drágább, az uj változatlan árakon. Egyéb gabonanemüek közül rozs 2½—5 fillérig olcsóbb, árpa bágyadt. Időjárás esős.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	8.10— 8.11
Buza 1902 áprilisra	8.48— 8.49
Rozs októberre	6.70— 6.72
Zab októberre	6.26— 6.27
Tengeri augusztusra	5.21— 5.22
Tengeri szeptemberre	5.28— 5.29
Tengeri 1902. májusra	5.12— 5.13
Repcze augusztusra	13.45—13.55

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	8.10— 8.11
Buza 1902. áprilisra	8.47— 8.48
Rozs októberre	6.70— 6.71
Zab októberre	6.19— 6.20
Tengeri augusztusra	5.28— 5.29
Tengeri szeptemberre	—.——.—
Tengeri 1902. májusra	5.11— 5.12
Repcze augusztusra	—.——.—

Zárul 5 órakor:	korona
Osztrák hitelrészvény	641.50
Magyar hitelrészvény	643.—
Leszámitolóbank részvény	430.—
Rima-Murányi vasmü részvény	442.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	634.50
Közuti vasut	578.—
Városi villamos vasut részvény	282.—

Szeszüzlet.

— Augusztus 6. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomitott szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Száritott moslék: 12·80—13·— korona mmázsánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsdén.

Budapest, augusztus 6.

Magyar aranyjáradék 4o/o	118.45
Magyar koronajáradék 4o/o	93.25
Magyar arany 4½o/o	120.25
Magyar ezüst 4½o/o	100.60
Magyar keleti vasut	118.50
Magyar földtehermentesitési kötvény	92.25
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesitési kötvény	93.50
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	173.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	143.50
Osztrák papirjáradék	98.95
Osztrák járadék ezüst	98.80
Osztrák járadék arany	118.—
Koronajáradék	95.75
1860-iki államsorsjegyek	139.—
Osztrák magyar bankrészvény	1675.—
Magyar hitelbank részvény	644.—
Osztrák hitelbank részvény	637.25
Osztrák-magyar államvasut	632.—
20 frankos arany (Napoleondor)	19.02

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 6. —

Magyar elsőrendü: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 80 — 82 fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban ——— fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 87 — 88 fillérig, Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 88 — 89 fillérig. Fiatal könnyü páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 87 — 88 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban ——— fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban ——— fillérig. Könnyü páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban ——— fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban ——— fillérig. Könnyü páron-

ként 250 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban ——— fillérig. Könnyü páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 88 — 89 érig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 86 — 88 fillérig. Könnyü páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 86 — 88 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerü levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokásszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám. Augusztus hó 3. napján volt készlet 47,140 darab, augusztus hó 4. napján felhajtatott 1221 darab, augusztus hó 4. napján elszállittatott 1309 darab, augusztus hó 5. napján maradt készletben 47,052 darab. Uzlet: Kissé kellemesebb.

CSARNOK.

Kétbarát.

Irta: **Langenberg Miksa.**

Forditotta: **Ritt Gyula.** [9]

(Vége.)

A bankár ismét fölvette előbbi nyugodtságát sőt kihivó magatartást tanusitott. Altenach ezt nem vette figyelembe.

— Mivel szolgálhatok tehát? kérdezte a bankár.

— Be akarom váltani azt a váltót! — felelt a gróf nyugodtan.

— Az lehetetlen!

— Miért? Nem látom be az okát, — hangzott a gróf válasza. — A váltó az én nevemet viseli, ön elfogadta, folyósitotta és most jogom van azt visszaváltani!

— Bizonyos körülmények akadályozzák azt a szándékot, — szólt közbe bosszusan a bankár.

— Mélyeket én nem vagyok hajlandó elfogadni! Ön egyszerüen, kezeimbe szolgáltatja a váltót, minek ellenében én a 80.000 márkáról és a felmerülő kamatokról egy csekket állitok ki, — a mi berlini bankáromnál beválthato lesz!

— Végtelenül sajnálom gróf ur . . .

Altenach büszkén emelte föl a fejét. Szürke szemeiből egy hideg, éles tekintetet vetett a bankárra.

— Ne huzza, halassza a dolgot Waldmann ur, — szólt tovább a gróf előkelő nyugalommal — Időm nagyon ki van mérve!

— Én . . . én . . . nem adhatom oda a váltókat!

— És miért nem? Egy rövid és világos feleletet kérek!

— Mert hamisitva vannak! — tört ki a bankár brutális hangon.

A gróf szava ércesen hangzott, a mint válaszolt:

— Azt jól tudom, valamint azt is, hogy mi célra akarja azt felhasználni. Fegyver a kezében, a minek segélyével arra akarja kényszeriteni az apát, — hogy a leányát önnek adja. — Láthatja, hogy jól vagyok értesülve!

— Ezer ördög! A váltókat azért mégsem adom ki a kezemből . . .

A gróf hüvösen fölnevetett.

— Csak semmi indulatoskodás, ha szabad kérnem. Egy cseppet sem figyelmes és gyöngéd föllépésével, oly eszközök használatára kényszerit, a mi koránt sincs kedvemre; de a melyekkel megfoszthatnám néhány esztendőre aranyos szabadságától . . .

— Gróf ur! — kiáltott fölugorva székéről a bankár.

— En ugyanis, ha ön tovább is ellenszegül, — folytatta, magát nem zavartatva, nyugodtan a gróf — bizonyos papirokat fogok fölhasználni, a melyek ezelőtt tiz évvel szerencsétlen öcsémet, Altenach Konrád grófot a halálba kergették. Ezek a papirok, melyek öcsém irományai között találtattak, kétségbevonhatatlanul bizonyitják, hogy abban az időben még nagyon kis „bankház", . . . ön ugyebár ismeri a firmát Waldmann ur, . . . — hangsulyozta jelentősen e szavakat a gróf, — tehát ez a kicsiny „bankház", fiatal, tapasztalatlan tisztek behálózásával és kiszipolyázásával foglalkozott. Ezért az áldásdus működésért nincs is szebb jutalom, mint a . . . fegyház. Ezek az esetek, — még nem évültek el Waldmann ur!

Waldmann szineket változtatott.

— Ön egyenesen mellemnek szegezi a pisz olyt. Meg akar semmisiteni engem! — hebegett maga elé a bankár.

— Ne feledje, hogy erre ön kényszeritett engem. Magam jószántából nem szeretem fölkavarni a piszkos ügyeket! Hallotta véleményemet, kérem adjon választ.

Waldmann fölnevetett, mintha a dolognak tréfás külsőt akart volna adni.

— A fegyverrel szemben, gyenge vagyok, — felelt. — Jól van, itt vannak a váltók!

Tárcájából néhány váltót vett ki és átnyujtotta a grófnak. Altenach egy vizsgálódó pillantást vetett azokra és helybenhagyólag bólintott. Nehány tollvonással kitöltött egy csekket és a bankárnak adta.

— Ismeri bankházamat, — szólt eközben. — Sziveskedjék ott a csekket bemutatni! Természetesen elvárom öntől, hogy ez ügyet nem szellőzteti. Különben nem ismerek elnézést és erélyes föllépésre számithat részemről.

Waldmann ismét nevetett.

— Legyen megnyugtatva gróf ur! Ha ez az ügy egyszer rendezve lesz, nem lesz okom önt többé felkeresni!

— Azt hiszem, hogy végleg leszámoltunk!

Altenach kalapja után nyult és egy merev főhajtás után eltávozott.

Waldmann azonban a kezében tartott csekket gondosan táskájába helyezte és egy vig opera dallamot fütyürészve végig hevert a pamlagon. A dolognak ilyetén fordultán ő még egy jó üzletet csinált.

KILENCEDIK FEJEZET.

Marnitz, ép a grófhoz akart indulni, midőn egy levelet hoztak be neki.

— Altenach gróf ő méltóságától! — mondta a levél hozója.

Marnitz meglepetve bontotta föl a levelet és olvasta:

„Kedves barátom!

Idecsatolva veszi, a Waldmann bankártól visszavásárolt váltókat. Leendő apósával annak idején majd rendezni fogjuk az ügyet . . .

Hogy én tegnap este azonnal nem nyujtottam önnek segédkezet, annak oka, az ön által ismertetett közleményekben rejlik, a melyek a legmélyebben érintettek és megdöbbentettek engem. Ugyanis Glissov Dória kisasszony az a fiatal hölgy, — kiért az én szivem is rajongott.

Ő mást választott s én, bár vérző szivvel, lemondok róla. A seb majd csak behegged valaha . . . Ön midőn az életemet mentette meg, szolgálatkészségének áldozata lett. Megsebesülten rogyott lábaimhoz. En nem feledtem el a szt.-privati napot; most már: — kvittek vagyunk.

Még ma Svájcba utazom, — s ha majd a tél beköszönt, visszafogok térni, s ön egy csendes zugot házában nem fog megvonni tőlem. Majd elfecsegünk egy keveset és elmulatunk a rég mult napok emlékei fölött; és ha a bánkódás gyötrő kinjai egyszer erőt vesznek rajtam, akkor kedves neje vidám dallal fogja eloszlatni borum felhőjét. Maradjunk tehát továbbra is azok, a mik a gravettei napon lettünk és voltunk: — két jó barát.

Menyaszszonyát azonban kedves barátom, szeresse; mig él tartsa becsben, mert ő azt megérdemli. Mára ez az utolsó kivánságom!

Barátja és hive:
Gróf Altenach.

Meghatva hajtogatta öszsze Marnitz a levelet. És aztán menyasszonya házába sietett . . .

Este pedig. midőn Marnitz és Dória karöltve végig haladtak a fürdő sétányán, igy szólt Dória: „Egy hü barát, aranyat ér!" — Különösen annak, aki olyannal rendelkezik! — fejezte be Marnitz és gyöngöden megszoritotta Dória karját.

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 6. —

Fehér Keresztszálloda. Fuchs Lajos utazó Budapest. — Beinhaker Henrik gyáros Berlin. — Karthal Ferenc utazó Bécs. — Kohn Miksa utazó Bécs. — Szöllősy János irnok Okörmező. — Schwarzberger Jenő kereskedő Brassó. — Nyári Gusztáv utazó Budapest. — Grimm Jenő utazó Budapest. — Schneider Bernát utazó Budapest. — Kempfner Béla utazó Temesvár. — Dedal Mór utazó Bécs. — Schwarz Simon utazó Bécs. — Dr. Wogel Arpád ügyvéd és neje Körösbánya. — Streifeld Adolf utazó Karlsbad. — Bann József utazó Bécs. — Smatona Adolf utazó Bécs.

Nádor szálloda. Kohn Mór utazó Budapest. — Gutman Herman kereskedő Belényes. — Stan Miklós esperes B.-Agris. — Kromer Ervin pénztárnok Beszterce. — Catinelli főhadnagy Nagyvárad.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:
Vass Géza.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		**Budapest felől érkezik:**	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		**Erdély felől:**	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáig este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat delelőtt	8.08
Temesvár felé:		**Temesvár felől:**	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		**Szeged felől:**	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		**Brád felől:**	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

Aradi nyári szinkör.

Szerdán, 1901. évi augusztus hó 7-én

A szép Helena.

Operette 3 felvonásban. Irták: Meilhac és Halévy. Zenéjét szerzette: Offenbach J. Franciából forditotta: Latabár E.

SZEMÉLYEK:

Páris	Boda Ferenc.	Pilades	Billik Emma.
Menelaus . . .	Kovács M.	Calchas . . .	Fenyéri Mór.
Helena, neje .	Mányai A.	Achilies . . .	Cakó Vilmos.
Agamemnon .	Arkossy V.	Ajax az 1 ső	Szadai F.
Clitemnestra .	Tolnainé.	Ajax a 2-ik .	Nemes S.
Orestes	Tomcsányi R.	Bachis	Erdélyi E.

Kezdete 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

612—1901. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. czikk 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy az aradi kir. járásbiróság 1901. V. 1218/3. számu végzése által Guttmann és Gyökér budapesti cég végrehajtató javára, Kovács Jenő és neje aradi lakosok ellen 218 korona tőke és járulékai erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 830 koronára becsült zongora és butorokból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszinén, vagyis Aradon, Batthyányi-utca 28. sz. a. leendő eszközlésére **1901. augusztus hó 7-ik napjának d. u. 3 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-czikk 108. §-ában megállapitott föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1901. évi julius hó 23-ik napján.

Györffy Arnold,
biróságí végrehajtó.

Lakik: Vörösmarty-utca 3. szám alatt.

382—1901. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Mittelmann-féle szeszgyár telepen levő magtár helyiségeknek f. évi szeptember 1-től 1 évre való bérbeadása iránt **folyó év augusztus hó 12-én d. e. 10 órakor** árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1. Az 1. 2. 3. számu 4600 mm. gabonát befogadó magtárra 750 korona. 2. A 4. szám 6000—7000 mm. gabonát befogadó magtárra 1200 korona. 3. Az 5. szám 4000—5000 mm. gabonát befogadó magtárra 1000 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyujtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi augusztus hó 5-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,

aljegyző.

A legjobb

mosószer

mégis csak a valódi.

Mindenütt kapható.

909

Vérszegénység, sápadtság, ideggyengeség

ellen

biztos hatásu gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknél

az

Kellemes izü! **Umbertó** Nem keserü!

China-vasbor.

Az Umbertó-bor China és vasat, e két leghatásosabb gyógyszert a legjobb minőségü borban feloldva kellően adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes izénél fogva a gyógyulást nagyban elősegiti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyermekek, valamint gyöngélkedők és lábadozók ne mulaszszák el egyszeri kisérlettel meggyőződni e k váló gyógybor hatásáról. — Az **Umberto** China-vasbor egyszersmind gyomorerősitő, sőt vérszegény betegeknél egyetlen étvágygerjesztő és kitünően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak **Arad.** Örömmel értesitem, hogy Umbertó china vasbora betegeimnél, különösen ideggyengéknél, neurastheniában szenvedőknél meglepő jó hatással volt.

Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel

Dr. Zápory Nándor.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárában az „Isteni gondviseléshez"

Arad, Andrássy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Dobsinai jégbarlang

klimatikus gyógy- és nyaralóhely. Ezen elsőrendü európai nevezetesség Gömörmegyében, 9.69 m. magasságban a tengerszin fölött, hatalmas fenyvesek és erdők környezte sztracenai völgyben fekszik. érdekes kiránduló-helyekkel, gyönyörü kilátásokkal, sétányokkal, halászattal, az uj vendéglőben kényelmes ellátással és kiszolgálással.

Villámos lámpákkal hatásosan megvilágitott jégbarlang értelmes vezető kalauzolása mellett, május 15-től okt. 1-ig naponkint délelőtt 11 órától délután 3 óráig, — petroleum-, magnésium-világitás mellett bármikor megtekinthető. A barlangi utakat száraz pallók, lépcsők és karfák teszik kényelmessé.

Vasuti állomás délről Dobsina (magy. kir. államvasut, északról Poprad-Felka (Kassa-Oderbergi vasut.) Az állomásokon kocsik. Jégbarlang a dobsinai vasuti állomástól 2½ órányira, a poprád-felkaitól 4 órányira fekszik, mindenütt gyönyörü, elragadó erdőboritotta vidékekkel. 874

Az évad alatt posta- és távirda-állomás a jégbarlangnál. Prospektusokkal és értesitésekkel szolgál az igazgatóság.

Nyári ujdonságok.

Már most mérsékeltebb áron kaphatók az alant jegyzett czikkek:

Szerb vászon fehér szines csikkal	mtr. 16 kr.
Ajour csalán vászon, finom izlésü minták	mtr. 20 kr.
Sima csalán battist	mtr. 18 kr.
50 uj minta czérna zeffir	mtr. 35 kr.
Finom battistok	mtr. 30 és 40 kr.
Delainek uj minták	mtr. 55 krtól.

Nagy választék

Pompadour selyem battistokban.

Mosó pongis.

Angol és mosó selyem vásznak.

Fürdő costümök.

Frottir köpeny és fürdő-sapkák.

Blousok.

Menyasszonyi kelengyék.

Férfi fehérnemüek.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA

ARAD,

Szabadság-tér és Forray-utcza sarkán.

100—120 métermázsa

csemege-szőllő

mérsékelt áron

eladó.

Értekezhetni lehet

Mahler Mihály

urnál 1015

Pankotán.

RÉPAVASUTAK

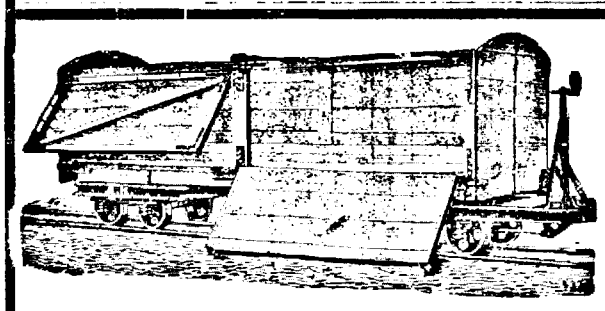

U. M.: SINEK, VÁGÁNYOK, KOCSIK, VÁLTÓK, MOZDONYOK STB. A RÉPAIDÉNYRE **BÉRBE** IS ADATNAK.

ROESSEMANN és KÜHNEMANN

Koppel Arthur-féle Vasutak 918

BUDAPEST, VI. KÜLSŐ VÁCZI-UT 113—115.

József főherczeg-ut 12 sz.

házunkban lévő

saroküzlet

és hozzátartozó

souterrani helyiség

(ez idő szerint Bran N. A-féle festékkereskedés) 1036

november 1-től kezdve

kiadó.

Fodor és Reisinger.

Pécskai járás főszolgabirójától.

5142—1901.

Pályázati hirdetmény.

A Szemlak községben 1000 korona évi fizetéssel ujonnan rendszeresitett községi irnoki állás választás utján leendő betöltésére határidőül **1901. évi augusztus hó 30-ik napjának d. e. 9 óráját** Szemlak község házához kitüzöm.

Felhivom ennélfogva mindazokat a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy jegyzői oklevéllel és eddigi müködésüket igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kézvényüket hozzám a választást megelőző napig annál is inkább nyujtsak be mivel a későbben beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Pécska, 1991. julius hó 26-án

Hanthó,
szolgabiró.

Sokkal jobb mint a veres **Putzpomádé** a **Globus - Putzextract.**

Legujabb kitüntetése a párisi 1900. évi kiállitás arany érme.

Fritz Schulz jun. Akt.-Ges.,
LEIPZIG és EGER. 374
Mindenütt kapható!

84—1901.

Hirdetmény.

A fogyasztási és italmérési jövedék alá eső tárgyak, u. m. bor, hus és szesznek kézi podgyászkint a vasuti kocsikban való szállitása eltiltatván, a magyar kir. kereskedelmi és magyar kir. pénzügyminiszterium a csempészet megakadályozása végett a vasut összes közegeit, valamint a magyar kir. pénzügyigazgatóság pénzügyőri közegeit a legszigorubb ellenőrzésre utasitotta, figyelmeztetjük ennélfogva a város közönségét, miszerint fogyasztási és italadó köteles tárgyak csak ugy szállithatók, ha azok mennyiségre, vagy sulyra nézve bevallottan vevény mellett feladva szállittatnak, mert ezen szállitmányok ellenőrzése nem csak a fent nevezett közegeknek, hanem a város fogyasztási adó kezelőség összes közegeinek is kötelességévé tétetett.

Arad, 1901. augusztus hó 3-án.

Varjassy Lajos,
tanácsnok.

390—1901. g. sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu magyar királyi földmivelésügyi miniszterium 53327/1901. számu körrendelete nyomán értesitjük a gazdaközönséget, hogy mielőtt tejtermékek értékesitése tárgyában bármely vállalkozóval szerződést kötne, forduljon tanácsadás végett bizalommal a földmivelésügyi miniszterium vezetése alatt müködő országos tej-gazdasági felügyelőséghez, mely a szükséghez felvilágositást és tájékozást dijtalanul kézséggel megadja.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901 évi augusztus hó 5-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay s. k.
aljegyző.

MUNK II. és FIAI

gőzfűrész-, parkett-, hordó-, láda- és faárugyár, szakács, szlatina és madrizestyi uradalmak,

Maros-Szlatina, Arad m.

Ajánlják szőlő- és egyéb gyümölcs szállitására kitünően bevált **egyedüli alkalmasnak elismert**

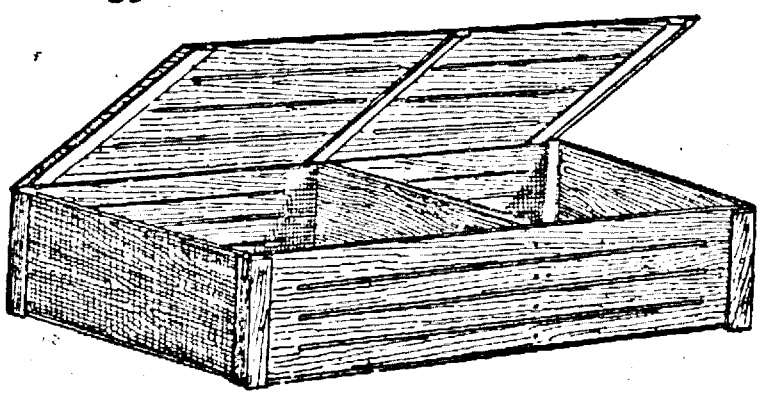

szabadalmazott farekeszeiket.

Fagyapot minden rekeszhez ingyen!

Képviselő Arad részére:

Schäffer Henrik, Andrássy-tér (Bing-ház.)

Telefon 208. sz. 922

Városi és megyei telefon 208. Városi és megyei telefon 208.

Egy éves ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ ❀ önkéntesek

teljes felszerelését

a legelegánsabb kivitelben

és

legjutányosabb árak mellett

elvállal

SCHÄFFER HENRIK

1021 **ARADON, Andrássy-tér (Bing ház)**

a szentháromság szoborral szemben.

Aradi nyomdarészvénytársaság könyvnyomdája.